

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Čerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
stuzjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 265 (13.496)

Trst, petek, 17. novembra 1989

Danes predstavitev zakonskega predloga o zaščiti slovenske manjšine v Italiji

DUŠAN KALC

RIM — V Palači Chigi bodo danes govorili o Slovencih v Italiji. Kot je napovedal na torkovi seji senatne ustavne komisije, bo minister za deželne zadeve in ustavna vprašanja Antonio Maccanico predstavil danes ministrskemu svetu zakonski predlog o zaščiti slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, ki ga je pripravilo njegovo ministrstvo in o katerem so se v bistvu že izrekli tudi razna druga ministrstva, da o strankah vladne koalicije ne govorimo. Vladna seja, ki ji bo predsedoval ministrski predsednik Giulio Andreotti, se bo začela ob 9. uri, zakonski predlog o Slovencih pa bo prvi na vrsti, če naj upoštevamo dnevni red današnje seje, ki so ga včeraj sporočili iz Palače Chigi. Na povabilo ministrskega predsednika Andreottija se bo seje udeležil tudi predsednik deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine Adriano Biasutti.

Vest, da se je vlada končno zganila, bi lahko sprejeli z navdušenjem, če bi vladne odločitve ne zameglilo dejstvo, da je pozabila na obvezo, ki jo je sam

PSI za izboljšanje Maccanicovega zakonskega osnutka

RIM — Podpredsednik vlade Claudio Martelli se je včeraj sestal z deželnim sekretarjem PSI za Furlanijo-Juljsko krajino Zanfagninijem, pokrajinskim sekretarjem Perellijem, poslancem Renzullijem, sen. Agnelijem in predsednikom KGS Marinom Pečenikom. Zastopniki PSI iz naše dežele so se zavzeli, da bi vlada dopolnila Maccanico zakonski osnutek in sicer tako, da bi jamčil popolno enakopravnost Slovencev, ki živijo v videmski pokrajini, s tistimi iz Trsta in Gorice, da bi odpravili vsakršno obliko prestevanja. Govor je bil tudi o špetski dvojezični šoli in o sredstvih za potrebe slovenske manjšine.

Martelli je po sporočilu PSI poudaril lastno naklonjenost tem in drugim spremembam, ki bi izboljšale osnutek za zaščito slovenske narodnostne skupnosti.

V hudem trčenju motornega in potniškega vlaka pri Crotoneju V skrotovičeni pločevini umrlo vsaj dvanajst oseb

Krivdo za nesrečo za zdaj pripisujejo človeški napaki - Motorni vlak zapeljal skozi rdeč signal - Začeti dve vzporedni preiskavi

Reševalne ekipe so imele na prizorišču trčenja precej dela

(Telefoto AP)

CROTONE — V hudi železniški nesreči, do katere je prišlo včeraj ob 13.20 le nekaj sto metrov od železniške postaje v Crotoneju, je po še nepopolnih podatkih umrlo najmanj 12 ljudi, 32 pa jih je bilo ranjenih. Med ranjenci sta dva še vedno v smrtni nevarnosti.

Vse kaže, da je do nesreče prišlo zaradi človeške napake, saj je motorni vlak št. 8437, ki je bil namenjen v Catanzaro Lido, iz Crotoneja odpeljal kljub rdečemu signalu, takrat pa je iz nasprotne smeri pripeljal potniški vlak št. 12706, ki je prihajal iz Catanzara Lido. V obeh vlakih je bilo največ dijakov, študentov in delavcev, ki se iz Crotoneja v Catanzaro vozijo na delo. Trčenje je bilo tako silovito, da je motorni vlak dobesedno vrglo s tirov in ga prevrnilo na bok, lokomotiva potniškega vlaka pa je bila povsem uničena. Poleg vseh starih strojevodij je bilo največ žrtev na motornem vlaku, večina ranjenec pa se je peljala s potniškim vlakom.

Točne vzroke za nesrečo bodo ugotovili z dvema preiskavama, ki sta ju neodvisno med seboj začela sodstvo in pa uprava Državnih železnic.

Occhettov predlog naletel na protislovne odzive članov Komunistična baza vznemirjena napovedane spremembe jo begajo

RIM — Od vsepovsod poročajo o silnem vrenju v vrstah KPI. Kljub silovitim spremembam, ki pretresajo komunistični svet, je nenadna sprememba, ki jo predlaga komunistični voditelj Occhetto, močno šokirala partijsko bazo. Od Sicilije do Piemonta je med članstvom čutili čudno vznemirjenost in zbežnost. Marsikdo je z navdušenjem sprejel Occhettov predlog, več pa je tistih, ki si še niso na jasem, kaj naj si mislijo, pa tudi tistih, ki se za nobeno ceno ne bi odpovedali slavnemu imenu in simbolu in se »prodali Craxiju«, kot je bilo včeraj slišati tu in tam.

V milanskem tako imenovanem »rdečem« območju, ki zajema delavske kraje med Sestom San Giovanni, Cinisello in Padernom, to je kraje, ki so jim nadeli ime »italijanski Stalingrad«, je veliko več pristašev partije izreklo Occhettu kritike kot pa soglasje. Delavci izražajo začudenje, zaskrbljenost, tesnobo. Kaj bo z njihovo politično identiteto, se sprašujejo zlasti starejši tovariši, ki so šli skozi zubi odporstva in silovitih delavskih bojov. Nihče zaenkrat še ne govori o razkolu v partiji, marsikdo pa že odkrito zahteva, naj Occhetto odstopi s tajniškega mesta.

Zborovanja se vrstijo vsepovsod. S Sicilije poročajo o starih komunističnih voditeljih, ki se s solzami v očeh sprašujejo, kaj se bo zgodilo, če bo partija zatajila samo sebe. To so ljudje iz nekdanih poveljnih kmečkih zvez, ki so se neustrašno zoperstavili krajevnim baronom in mafij-

cem. V njihovem spominu še tli vihanje zastav s srpom in kladivom tistega 1. maja 1947 v Portelli delle Ginestre.

Podobno zaskrbljenost izražajo komunisti s Sardinije, Calabrie in drugih južnih dežel. Iz Toskane poročajo o zbiranju podpisov proti Occhettovemu predlogu. Tudi genovski pristaniščniki se s tesnobo sprašujejo, kaj bodo pravzaprav prinesle predlagane spremembe. Tudi oni, kot mnogi drugi, vidijo v KPI edino stranko, ki lahko zaščiti delavce.

KPI naj le menja obleko, vendar naj se ne prelevi v nekaj čisto drugega, pravijo v Markah in tudi v nekaterih drugih krajih komunistična baza dopušča novosti, vendar ob veliki previdnosti.

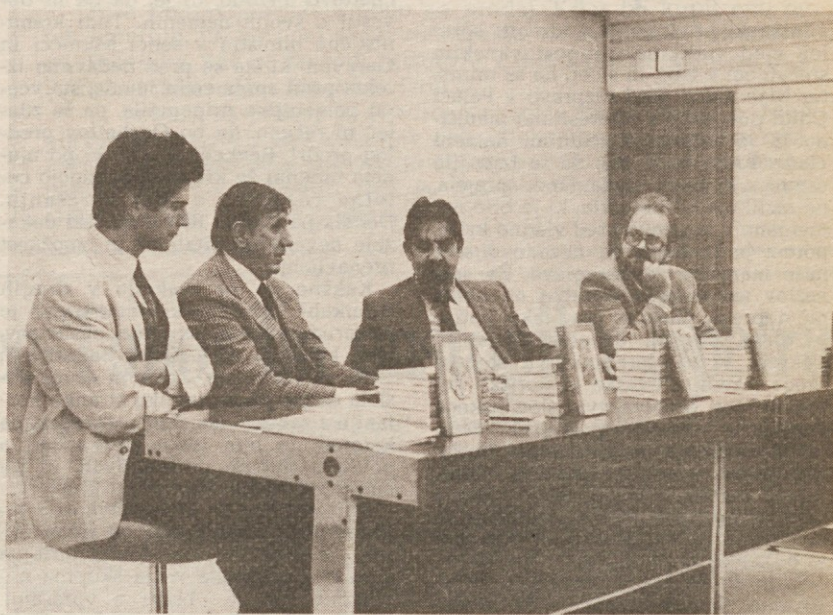
Po vsem tem se Occhettova pobuda izkazuje za dokaj problematično. Po anketi, ki jo je po naročilu tednika Epoca izvedla tržaška agencija SWG, je kar 48,7 od sto komunistov proti spremembi imena in 59,6 od sto proti spremembi simbola. Za ti spremembi se je izreklo le 27,7 od sto oziroma 22,6 od sto.

Še zanimivejši je podatek, da je kar 73,7 od sto članov KPI odločno proti temu, da bi socialistični tajnik prevzel liderstvo nad italijansko levico. Zanimivo je tudi, da je podobna anketa iz letošnjega februarja pokazala manjše nasprotovanje spremembi imena. Proti spremembi se je namreč tedaj izreklo 46,2 od sto partijskih članov.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Tržaška založba predstavila knjige iz »italijanskega programa«

Slovensko okno ZTT v italijanski svet

MARJAN KEMPERLE

Založništvo tržaškega tiska odpira slovensko kulturno okno v italijanski knjižni svet. Izdaja šestih knjig slovenskih avtorjev v italijanščini, ki so jih predstavili včeraj v okviru 9. slovenskega knjižnega sejma v Ljubljani, je izjemna poteza, kot je na srečanju z novinarji poudaril pesnik Ciril Zlobec, saj daje italijanskemu bralcu konkretno možnost, da se seznani s kulturo in z ustvarjanjem naroda, ki živi na zahodni meji italijanske države. Dostojno je bilo v italijanščino prevedenih že mnogo slovenskih avtorjev, tokrat pa gre za prvi poskus paketne predstavitev slovenske kulture v italijanščini v sklopu projekta, ki ga je Založništvo tržaškega tiska zasnovalo že pred leti in daje prav v teh dneh — z izidom štirih knjig iz zbirke Estlibris in še drugih dveh del — prve vidne rezultate.

Na predstavitvi v Ljubljani so spregovorili urednik Miran Košta, pisec Pavel Petričič, pesnik Ciril Zlobec in vodja knjižnih izdaj ZTT Marko Kravos (na sliki z leve). Zlobec je podčrpal, da gre za prvi poskus paketne predstavitev slovenske kulture v italijanščini v sklopu projekta, ki ga je Založništvo tržaškega tiska zasnovalo že pred leti in daje prav v teh dneh — z izidom štirih knjig iz zbirke Estlibris in še drugih dveh del — prve vidne rezultate.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Deset plodnih delovnih let

DUŠAN UDOVIČ

Zgodi se, da se nekatere pomembne odločitve sprejemajo tudi brez velikega hrupa in retorike, kar bi se za današnje čase, v katerih kraljuje medijska vest, zdelo skoraj nemogoče. In vendar se realnih posledic takih odločitev zavedamo šele po razmeroma dolgem času, kar je očiten dokaz, da so bile zamišljene dolgoročno in z občutkom za strategijo, ki ga v našem življenju drugače še kar pogrešamo.

Takšno premišljeno odločitev so skoraj v zatišju pred 10 leti sprejeli Slovensko deželno gospodarsko združenje, Kmečka zveza, Slovenski raziskovalni inštitut, Dijaška matica in Sindikat slovenske šole, ko so ustanovili Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje. Kasneje sta se ustanovnim članicam pridružila še Krožek absolventov trgovske akademije in Zavod za slovensko izobraževanje iz Benečije.

Zavod se je v kratkih 10 letih trdnost v našo stvarnost z marljivim, vztrajnim in kvalitetnim delom, o katerem še najbolj zgovorno pričajo nekatere številke: oprav-

ljenih je bilo kar 114 tečajev na področjih upravnega sektorja, informatike, kmetijstva, tujih jezikov, socialne problematike, obrtništva, gostinstva in trgovine. Od štirih tečajev iz prvega letnika je njihovo število v desetih letih naraslo na 27, kolikor jih je deželna uprava odobrila za šolsko leto 1989/90. Na tečaje je bilo doslej vpisanih okrog 2.000 obiskovalcev različnih starosti, ki so v slovenskem zavodu lahko izboljšali svoje strokovno znanje, kar je, če že ne vsem, vsaj marsikateremu izmed njih omogočilo pot do zaposlitve. Na zavodu, je redno zaposlenih sedem profesorjev in šest uslužbencev, ki sestavljajo upravno osebje. Vsako leto pa dodatno predava na tečajih tudi 30 honorarnih sodelavcev. S to ekipo je bilo možno opraviti pomembno količino skoraj 7.000 učnih ur. To delovanje, katerega obseg narašča iz leta v leto, finančno krije deželna uprava, saj posluje zavod na podlagi deželnega zakona o poklicnem izobraževanju iz leta 1976. Naj zadostuje podatek, da je dežela za šolsko leto 1989/90 odobrila zavodu redni prispevek 700 milijonov lir in 30 milijonov lir za opremo.

Ob vsem tem ne gre pozabljati dejstva, da se zavod kljub uspehom ukvarja tudi z odprtimi problemi. Še vedno

Senat odobril sredstva za manjšino

NA 2. STRANI

Gospodarska zbornica SRS o težavah gospodarstva

NA 3. STRANI

Predstavljen osnutek zakona o stanovanjski problematiki

RIM — Minister za javna dela Giovanni Prandini je včeraj Odboru za stanovanjsko gradnjo predstavil razčlenjen zakonski osnutek, ki ureja številna vprašanja povezana s stanovanjsko problematiko. Osnutek ima kar 49 členov, ministrski svet pa naj bi ga odobril še pred koncem leta.

Med številnimi novostmi velja omeniti določila o tako imenovani pravični stanarini (equo canone), ki naj bi po novem veljala le v občinah z več kot 200 tisoč prebivalci in še to le v primeru, da je v teh občinah huda stanovanjska stiska. Odlok tudi predvideva, da naj bi lastniki praznih stanovanj (z nekaterimi izjemami), ki bi bila prazna dalj kot eno leto, morali plačati precej višje davke. Med novostmi velja omeniti še to, da se najemniške pogodbe za stanovanja lahko podaljšajo, če stanovalcem zagotavljajo najmanj devetletno bivanje v najetih stanovanjih, bolj »managerski« pristop pa je predviden tudi pri ljudskih gradnjah.

Salvadorska gverila pripravlja končni napad Eskadre smrti pobile šest jezuitskih patrov

SAN SALVADOR — Medtem ko se gverilska fronta Farabundo Martí pripravlja na poslednjo in nemara najsilovitejšo ofenzivo, da bi zavzela glavno mesto Salvadorja, so se ponovno organizirale tudi zloglasne eskadre smrti. Prav v San Salvadorju so namreč včeraj pobile šest jezuitskih patrov in dve ženski. Vsi so bili člani srednjeameriške univerze UCA.

Do pokola je prišlo v Jezusovi skupnosti, ki ima svoj sedež v rezidenčni coni glavnega mesta. Mestna četrt je že od začetka gverilske ofenzive pod strogim nadzorom redne vojske, zato skoraj ni dvoma, da so zločin zagrešili vojaki ali njihovi plačanci. Z mitraljezi so pokosili predstojnika Jezusove skupnosti, rektorja univerze, njenega poddirektorja, vsedržavnega ravnatelja ljudskih šol in dva profesorja. Med žrtvami sta tudi kuharica in njena komaj 15-letna hčerka, ki sta živele v Jezusovi skupnosti.

Vest o okrutnem zločinu so salvadorske oblasti najprej zanikale, včeraj pozno popoldne pa jo je uradno potrdil škofijski urad Jezusove skupnosti. Dogodek je močno odjeknil po vsem svetu, saj je ta poslednji in nesmiseln zločin samo še zaostril težak položaj v Salvadorju. V dneh spopadov med vojsko in gverilo je namreč umrlo na stotine civilistov, boji pa se nadaljujejo brez prestanka. Položaj je že tako dramatičen, da je Rdeči križ ob podpori salvadorske Cerkve pozval obe strani, naj vsaj za nekaj ur prekineta spopade, tako bi omogočili pokop trupel in oskrbo ranjenecem. V zasilna zakonodaja, ki so jih dale na razpolago posamezne verske organizacije, se vsak dan zateče na stotine civilistov, primanjkujejo pa jim najosnovnejše življenjske potrebe. Pozivi k spravi prihajajo od povsod, ZDA pa so sporočile, da ne bodo poslale svojih marincev v Salvador, kot je včeraj poročalo panamsko časopisje.

Senat osvojil okrnjen popravek sen. Spetiča o sredstvih za manjšini

RIM — Medtem ko radovedno čakamo, kaj se bo danes zgodilo v Palači Chigi, kjer bo Andreottijeva vlada razpravljala o Maccanicovem zakonskem osnutku za zaščito Slovencev, prihaja iz Palače Madama razveseljiva vest, ki nam vliva kanček upanja nad usodo zaščitnega zakona. Senatna skupščina je namreč včeraj popoldne z veliko večino glasov (proti so bili le misovci) sprejela Spetičev sicer popravljen in okrnjen popravek k finančnemu zakonu, ki zadeva finančno postavko za slovensko manjšino v Italiji in italijansko v Jugoslaviji tudi za leto 1990.

Kot smo že poročali, je Spetič že predvčerajšnjim obrazložil svoj popravek, s katerim pa se ni strinjala ne vlada ne poročevalec Ferrari Aggradi. Kazalo je, da bo zato popravek zavrnjen. Glasovanje o tem kakor tudi o drugih popravkih je bilo nato odloženo na včerajšnji dan, medtem pa je demokristjanska skupina Toth, Micolini, Elia, Salvi, Manzini, Lipari, Perina, Montresori in Cortese predlagala popravek Spetičevega popravka. Predlagali so namreč, da se za leto 90 nameeni za Slovence v Italiji in Italijane v Jugoslaviji 10 milijard lir (Spetičev popravek je namreč predvideval 12 milijard). Za kritje te vsote, da bi ne povzročila problemov samemu finančnemu zakonu, naj bi črpali iz sklada za likvidacijo ustanove »Gioventù Italiana«, to je nasledstva tiste »Gioventù Italiana del Littorio«, ki se je med fašističnim dvajsetletjem proslavila v zasenjanju slovenskih kulturnih in ljudskih domov.

Po formalni predložitvi popravka popravku je na seji senatne skupščine spregovoril najprej Spetič, ki je sicer poudaril, da pomeni ta popravek znatno krčenje postavke, vendar da gre za dejanje dobre volje in se je pri tem zahvalil Tothu, Micoliniju in Elia kot pobudnikom. Poudaril je, da predstavlja njihova pobuda korekten odnos, za katerega je upati, da bo prišel do izražaja tudi pri razpravi in glasovanju o slovenskem zaščitnem zakonu. V ta del razprave je posegel samo še radikalec Spadaccia, ki se je pridružil Spetičevim izjavam in posebej poudaril, da se s tem demokristjanskim aktom uresničujeta pogoji za izpolnitev obvez do obeh narodnostnih manjšin, ki sta jih sprejela ministrski predsednik Andreotti in zunanji minister De

Michelis v Istri. Potem ko sta tako predstavnik vlade Rubbi kot poročevalec finančnega zakona socialist Forze izrazila povoljno mnenje za demokristjanski popravek popravka, je še najprej na glasovanje popravek popravka, nato še popravljen Spetičev popravek. Vsi, razen misovcev, so glasovali za.

Sen. Spetič je izrazil ob tem uspehu veliko zadovoljstvo ter ob tem obnovil upanje, da bi sedaj prišlo čimprej do obravnave zaščitnega zakona. Dobra volja, ki je prišla pri včerajšnjem glasovanju do izraza, bo omogočila tudi konstruktivno soodenje z drugimi demokristjanskimi strankami o vsebini zaščitnega zakona. Upati je tudi, da bo mogoče dobiti v najkrajšem času zakon za mejna območja, ki lahko da takoj na razpolago določena sredstva za podpore manjšinskim kulturnim ustanovam. Važno pa je predvsem to, da vlada že danes predloži zaščitni osnutek parlamentu in da ne bi prišlo do novih zavlačevanj.

Medtem ko je bil popravek za podporo slovenski in italijanski manjšini odobren, je senat zavrnil drugi Spetičev popravek, ki je predvideval podobno podporo za finančno kritje okvirnega zakona o jezikovnih manjšinah. V zvezi s tem je poslanka iz naše dežele Silvana Fachin Schiavi izdala tiskovno poročilo, v katerem ostro obsoja odnos vlade in večinskih strank do jezikovnih manjšin in napoveduje akcijo za kolegalno predložitev ustreznega popravka v poslanski zbornici.

DUŠAN KALC

Precej manjši kratkoročni dolg SFRJ

BEOGRAD — V začetku leta je bil kratkoročni dolg Jugoslavije tujim milijardo 50 milijonov dolarjev, zdaj pa se je zmanjšal na 577 milijonov dolarjev. Na dobre rezultate jugoslovanskega zunanje sektorja kaže tudi znatno povečanje deviznih rezerv, ki trenutno znašajo pet milijard 618 milijonov dolarjev. To je včeraj na konferenci v sekretariatu ZIS za informacije sporočil novinarjem generalni direktor Narodne banke Jugoslavije Djordje Nicović.

Jugoslovanska partija v zagati: za izredni kongres ni denarja

LJUBLJANA — Koordinator slovenskih delegatov v zvezni skupščini (po naši terminologiji načelnik poslanske skupine) Jože Sušmelj pozitivno ocenjuje razpravo o jugoslovanskih manjšinah, ki žive zunaj meja Jugoslavije. V razpravo sicer iz objektivnih razlogov ni posegel Silvano Sau, ki je pripravil konkreten prispevek še o vprašanjih, ki zamejske Slovence neposredno zanimajo. Vendar je bila razprava načelna in je utrdila temeljno obvezo, da se tudi ne sme prepuščati generičnemu splošnemu interesu manjšinske zaščite in odgovornosti matične države za manjšine v sosednjih državah.

Zlasti so bili aktivni Srbi in Makedonci. Srbe zanima njihova manjšina v Romuniji, ki so jo toliko let prepuščali nasilnemu raznarodovanju. Makedonci pa vzemirja položaj njihove manjšine kar v treh obmejnih državah: Bolgariji, Grčiji in Albaniji, kjer ne uživa nobene zaščite.

Izredno zanimiv pa je sklep zvezne skupščine, da država ne bo finansirala izrednega partijskega kongresa. Tekla je polemika, vendar se delegati niso razdelili po tradicionalnem republiškem ključu. Proti finansiranju kongresa so bili dokaj strnjeni Slovenci in Hrvati, v drugih republikah pa velika večina delegatov, tako da je za finansiranje glasovala komaj slaba četrtina. Rezultat je torej, da bodo ta sredstva porabili za modernizacijo skupščine in uvedbo elektronskega sistema, namenjenega za tajno glasovanje.

To ni kak obroben sklep. S tem je skupščina poudarila ločitev partije od države, svojo oblast in pomen, ki objektivno stalno narašča, saj je partija povsem razdvojena, skupščinski delegati pa se pogosto ujamejo ob reševanju konkretnih problemov. Za finansiranje so glasovali nekateri srbski delegati, proti pa nekateri drugi, prav tako srbski, ne prvi ne drugi pa niso vprašali za mnenje nikogar in so glasovali po svoji vesti.

S tem je partija v resnih težavah in včeraj so že pričeli biti plat zvona, češ da je ogrožen izredni kongres, ker ga brez denarja ni mogoče organizirati. Menda so že do kraja zmanjšali izdatke, nekaj bo plačal Beograd, prevozne stroške posamezne partije ali celo tuji gosti sami. Pa vendar je denarja premalo. Zmanjkalo ga je, ker člani ZKJ ne plačujejo več redno članarine. To je splošen jugoslovanski problem, v konkretnem primeru pa pravijo, da so kongrese vedno finansirali z državno pomočjo in da so to predvidevali tudi tokrat. Zagata je skratka resna, toda sklep zvezne skupščine je nepreklicen in ni realne možnosti, da bi zvezni poslanci sprejeli drugačno stališče, s tem pa je na jugoslovanskem političnem obzorju novo vprašanje, kako finansirati ZKJ, in hkrati še vprašanje - če se finansira ZKJ, se bo finansiralo tudi druge ustanavljajoče se konkurentne partije in zveze.

(B. S.)

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● Danes predstavitev

ministrski predsednik Andreotti sprel med italijansko-jugoslovanskim srečanjem v Istri, in sicer, da se minister Maccanico pred razpravo v Palači Chigi posvetuje z interesirano manjšino in jo seznani z realnimi nameni vlade. Kajti, če je res, da se besedilo osnutka, ki ga bo vlada danes sprejela, ne razlikuje od besedila, ki je bilo namenjeno v razpravo pred vladno krizo, potem je razlogov za nezadovoljstvo naše manjšine že čez glavo. Že sam naslov zakonskega osnutka ne obeta nič dobrega. Glasi se prav tako, kot se je glasil prejšnji osnutek, in sicer: »Ukrepi v prid prebivalstvu slovenskega jezika iz tržaške in goriske pokrajine ter prebivalstvu slovenskega porekla iz videmske pokrajine«. Delitev slovenskega prebivalstva v Furlanijo-Juljski krajini je povsem očitna.

Med parlamentarci iz naše dežele je kljub temu čutiti veliko zanimanje in precejšnje zadovoljstvo nad tem, kar se bo danes zgodilo. Tudi v vrstah večinskih strank vlada precejšnje pričakovanje. Na naše pripombe, da bo vlada sprejela nespodobno besedilo, pa je slišati vedno iste pripombe: »Vse se bo dalo popraviti med parlamentarno razpravo«.

Sinoči pa se je ob robu razprave o finančnem zakonu senator Spetič setal s predsednikom vlade Andreottijem. Zavzel se je, da ne bi prišlo do nobenega zavlačevanja, tako da bi lahko zakon kot predvideno predložili že danes. Senator Spetič nasprotuje namreč kakršnikoli odložitvi, zakon je treba popraviti, a to med parlamentarno razpravo.

● Komunistična baza

O nadaljnjih usmeritvah partije bo v ponedeljek odločal centralni komite. Pričakovati je, da bo prav tako razgiban, kot je razgibana debata na bazi. Glasovom, ki so se dvignili proti Occhettovi pobudi, se je včeraj pridružil še glas Pietra Ingraa, ki ima znotraj partije še vedno veliko in pomembno težo. Novinarjem, ki so ga oblegali v veži Montecitoria, je na kratko povedal, da se ne strinja z Occhettovim poročilom, in da bo svoja stališča obrazložil na ponedeljkovi seji centralnega komiteja. Pri tem je Ingrao, ki se je

pravkar vrnil s pogreba Dolores Ibarurijeve v Španiji, kritiziral zlasti Occhettovo metodo, to je, da ga ni obvestil o svojih namelih. Tudi komunistična ministra v senci Minucci in Garavini, ki sta se pred nedavnim izrekla proti spremembi imena, sta včeraj pomenljivo pripomnila, da še zdaleč ni rečeno, da bo Occhetto predlog prodrl. Reakcije v stranki po njunem mnenju že krepko pogojujejo celotno razpravo o tem vprašanju. Dodala pa sta, da KPI v tej fazi dokazuje neverjetno vitalnost in zmožnost prenavljanja.

Kakšne pa so reakcije v drugih strankah? V krščanski demokraciji je na primer včeraj skupina poslancev, med katerimi so Galloni, Balestracci, Gitti, Silvia Costa, Zolla in drugi poslala daljše pismo tajniku stranke Forlaniju z zahtevo, da skliče sestanek, na katerem bi bilo treba razpravljati o novih političnih perspektivah, ki jih odpirajo spremembe znotraj KPI.

Kot običajno pa je vsa javnost z radovednostjo čakala, kaj bo rekel tajnik PSI Craxi. V veži Montecitoria ga je včeraj obkrožila večja skupina novinarjev ter ga obsula z vprašanji. »Tih bom kot riba,« je odgovoril Craxi in dodal le to, da bo imel še možnost tehtati novosti v KPI, če bo seveda do njih res prišlo.

D. K.

● Slovensko okno ZTT

tal, da bi lahko slovenske knjige v italijanski opozorile italijanske kulturne kroge na obstoj slovenske založbe v Italiji, na zamejske avtorje, na možnost kulturnega pretoka med Italijo in Slovenijo in v širšem tudi Jugoslavijo. Dosedanji poskusi v tej smeri niso dosegli tistih rezultatov, ki bi jih po vloženem trudu tudi zaslužili, novi prevodi in avtorski teksti pa bi vendarle utegnili zbuditi pozornost italijanskih bralcev, je omenil pesnik.

Marko Kravos je v malem obnovil trnovo pot prevodov slovenskih avtorjev v italijansko. Doselej smo v to premalo investirali in še to je bilo storjeno preveč po kapljicah, je omenil. Nekateri znaki, kot na primer štiri razprodane izdaje slovenske slovnice za Italijane ali pa dva tisoč »prodanih Toporičevih s kasetami«, so spodbudni, zato je treba nujno še in temeljiteje poskusiti.

Za urednika Mirana Košuto predstavlja prvi paket nove zbirke Estlibris poskus preboja zidu, ki še vedno obstaja med italijansko in slovensko kulturo. Slovenci in Italijani so prevečkrat živeli dve vzporedni življenji: medtem ko so bili stiki na politični in gospodarski ravni pogosti, jih je bilo na kulturni ravni malo ali nič. Od tod izvira nepoznavanje, iz njega pa nezaujanje. Ta zid med obema kulturama ni materialen, ni berlinski, je pa omejujoč. Štiri knjige iz zbirke Estlibris in knjigi dveh domačih avtorjev bodo imele sedaj nelahko nalogo kulturne krampa, da s svojo umetniško vrednostjo, izpovednostjo in izostreno mislijo začnejo podirati pregrade in nezaujanje.

Zlobec in Košuta sta predstavila dejanske protagoniste srečanja — knjige. V zbirki Estlibris bodo izhajali prevodi slovenskih leposlovnih del, pa tudi slovenska esejiščna literatura v italijanski. V prvi sklop spadajo knjige Alamut Vladimira Bartola, pesniška zbirka Fra il nulla e l'infinito Srečka Kosovela in Crepuscolo Franceta Bevk, v drugega pa delo Trubar, Kosovel, Kocbek in altri saggi sulla letteratura slovena Marije Pirjevec.

Bartolov Alamut je presenetil slovensko javnost z izrednim uspehom, ki ga je doživel na francoskih in španskih tleh. Tržaški avtor doživlja šele sedaj na slovenskem neke vrste renesanso s štirimi ponatisi. Roman, ki ga je v italijansko prevedel Arnaldo Bresan, dobiva vse bolj evropske razsežnosti, zaradi tega je bila njegova vključitev v paket tehtna in skorajda obvezna.

Kosovel je najbolj »izvozni artikel« slovenske literature, je podčrtal Zlobec. Sedanja izdaja ZTT (150 pesmi, v italijansko jih je preprešnil pred kratkim umrl Gino Brazzoduro, ki je pripeval tudi spremni esej) je najbolj kompleten prevod v italijansko tega vedno vzemirjivega pesnika.

Bevkov Crepuscolo je memoarno delo (v izvirniku Mrak za rešetkami), ki je nekakšen slovenski pendant Pellicovim Ječam. Bevkovo opisovanje razmer v italijanskih ječah bi znalo vzbuditi pozornost Italijanov, njegov provokativen pogled pa bi znal izzvati tudi polemiko v italijanskem kulturnem prostoru. Delo je prevedel Ezio Martin.

Marija Pirjevec predstavlja v svoji zbirki esejev slovensko literaturo skozi njen historični prerez in predvsem s

poudarkom na vrhovih slovenske književnosti. Začenja seveda s Trubarjem, končuje pa z zelo dragocnim esejem o stikih med italijansko in slovensko literaturo.

Poleg knjig iz zbirke Estlibris je bil govor še o dveh delih: knjigi Per un pugno di terra slava Pavla Petričiča in monografskem delu La comunità sommersa Pavla Stranja. Avtor Pavel Petričič je na predstavitvi poudaril, da je njegova knjiga namenjena predvsem Beneškim Slovincem. V njej v obliki različnih prijemov, reportaž, opisov delovanja ljudi skuša z distanco obravnnavati nekatere teme (na primer odpornišvo), ki so bile nekoč »neobravnavljive«.

Knjiga Pavla Stranja je tehten prikaz slovenske manjšine v Italiji. Gre za sila aktualno in strokovno podkovan delo, ki opozarja na nezažrto propadanje neke nacionalne skupnosti. Kot taka je poučna tudi za Slovence v matični domovini, je ob koncu predstavitve pripomnil vodja Knjižnih izdaj ZTT Marko Kravos.

● Deset plodnih let

namreč ni rešeno vprašanje tečajev v videmski pokrajini, kjer jih po prvih treh letih ni bilo več mogoče organizirati. Pričakovati je tudi, da bo dežela potrdila svoje dosedanje razumevanje za delo zavoda in sprejela prošnjo za ureditev primerne sedeža.

To so torej dejstva, ki skoro ne potrebujejo komentarja. Zamislimo se samo nad vprašanjem, kako bi nam bilo v preteklih desetih letih brez zavoda. Veliko tega znanja bi bili prisiljeni iskati v italijanskih ustanovah z učinki in posledicami, ki si jih ni težko predstavljati. Lahko torej rečemo, da je zavod za našo skupnost postal trden steber, ne samo za pridobivanje znanja, temveč predvsem za krepitev narodne samozvesti, širokega sloja mladih ljudi, ki so zaradi položaja v družbi bolj kot drugi izpostavljeni asimilaciji. Očitno je, da je obračun teh desetih let obstoja zavoda za našo skupnost več kot pozitiven in potrjuje modro in dalekovidno izbiro, ki so jo v letu 1979 naredile slovenske ustanove in organizacije, ki so zavod ustanovile tudi z dokajšnjo mero tvegovanja. Šlo je namreč za povsem nov pristop k reševanju problema poklicnega izobraževanja, s katerim se je naša

skupnost dolga leta ubadala brez uspeha. Danes po desetih letih nam je izkušnja zavoda lahko za zgled, kaj je mogoče k nekaterim ključnim vprašanjem razvoja naše skupnosti pristopiti profesionalno in inventivno hkrati izkoriščajoč možnosti, ki jih nudijo obstoječa delna zakonodaja. Pripravi smo namreč, da je v tem pogledu vredno tudi za druga področja poiskati nove še ne izkoriščene možnosti.

V času sunkovitih svetovnih sprememb, ki dan za dnem, pod mastnimi naslovi v časopisih naznanjajo odpiranje resnic, ki so do včeraj izgledale neomajne, bi nam utegnili uiti z vidika preprosto dejstvo: manjšinska skupnost, kakršna je naša, bo sposobna ohranjati sebe in lastne razpoložljive možnosti le s kvalitetnim delom in skrbnim negovanjem sodobnih oblik izobrazbe, brez katerih lahko ostane vsaka naša ambicija samo pobožna želja. Na to nas jasno opozarja Zavod z desetimi plodnimi leti dela, ki so nesporna investicija v našo bodočnost, sredi današnjih nadlog pa naša skupnost tudi bleščeč nagel v gumbnici, na katerega smo lahko upravičeno ponosni. Za ta pomemben uspeh gre vse priznanje vodstvu in osebju Zavoda, pa tudi vsem tistim, ki so mu pri vsakodnevnem delu v pomoč in spodbudo.

Srbija za stike z židovsko državo

BEOGRAD — Socialistična republika Srbija si bo goreče in aktivno prizadevala, da bi Jugoslavija normalizirala odnose z Izraelom, je včeraj na tiskovni konferenci dejal republiški sekretar za odnose s tujino Aleksandar Prija.

Ko je ocenil svoj obisk v Izraelu, kjer je bil na povabilo izseljenke organizacije Židov jugoslovanskega poroka, je Prija poudaril, da je svoj obisk izkoristil za nadaljnje spoznavanje možnosti kulturnega, intelektualnega in ekonomskega sodelovanja med Srbijo oziroma Jugoslavijo in Izraelom. Poudaril je, da možno vzpostavljajo diplomatski odnos med Jugoslavijo in Izraelom, prekinjen pred dvaindvajsetimi leti, presega pristopnost republiškega izvršnega sveta, saj je za to pristojna izključno skupščina SFRJ.

Izjava Gospodarske zbornice SRS o tekočih gospodarskih razmerah

LJUBLJANA — Gospodarska zbornica Slovenije je izdala uradno izjavo o "tekoči ekonomski politiki", ki jo pričujemo v glavnih obrisih.

Pogoji gospodarjenja v Sloveniji so katastrofalni, ker se napovedana ekonomska politika ne izvršuje, hiperinflacija pa bo gospodarjenje kmalu sploh onemogočila, a politika ekonomskih odnosov s tujino preti zlomiti konvertibilni izvoz. Program sistemskih reform je potreben, ne pa tudi zadosten pogoj antiinflacijske politike.

Devizni tečaj ne sledijo gibanju inflacije, gibanje cenškega indeksa pa gre na škodo izvoznikom, ki na konvertibilnih trgih dosegajo iztržek v razmerju le še 62% domače cene. Če se to nadaljuje, bo izvoz hudo upadel, zakonito posledico tega pa bo Jugoslavija čutila čez 6-12 mesecev: ali se ZIS zaveda, da taka izvedbena politika ruši njegov lasten program, ki temelji na izvozni usmeritvi!

Uvozne takse (ki jih je bivša vlada znižala, da razbremenijo gospodarstvo in spodbudi izvoz) od julija spet rastejo in so bile oktobra 21-odstotne. Takse polnijo proračun, uvozniki plačujejo, izvozniki so oškodovani: namesto ravnovesnega tečaja imamo spet grob tečajni intervencionizem. Korekten institut carin in taks prostega uvoza za izvozno proizvodnjo se iz meseca v mesec slabša, naknadno so bile uvedene uvozne takse 3% in v oktobru povišane za 7%.

Klirinški tečaj. Za dobro petino letne jugoslovanske menjave, ki je klirinška, uvajamo ponovno tehnične veze, ki smo jih v preteklosti opravičevali na konvertibilnem sektorju z velikimi deviznimi deficiti. Naši suficiti v klirinški menjavi so najmočnejši argument, da se tudi na tem področju preide na konvertibilni sistem plačevanja. Predlagamo obnovitev razgovorov o iniciativi Sovjetske zveze za prehod na sistem plačil; odlaganje te spremembe v leto 1995 je po našem prepričanju nesprejemljivo, ker vzbuja dvome o naši tržni mednarodni ekonomski orientaciji.

Sistem oprostitve carin in taks je nepregleden, deloma strogo zaupen, kar odražajo razlike med povprečno carino 10% in plačano carino 7%; pri taksah pa 20% v projekciji in 10,7% v realizaciji. Udeležba vseh oblik lastnine v zuna-

njetrgovinskem poslovanju, posebej mešanolastninska podjetja s tujci in tuje naložbe, so nezdružljive s strogo zaupnimi instrumenti in tehniko. Del zunanjetrgovinske regulative ne more biti več tajen. Razvejan sistem oprostitev carin in taks povzroča neenake pogoje poslovanja.

Kreditno monetarna politika. Zaradi poslabševanja splošne gospodarske likvidnosti utegne velik del gospodarstva v kratkem postati plačilno nesposoben. Del gospodarstva, ki ima zaenkrat še urejeno finančno strukturo, je nujno takoj zaščititi s ponovno uvedbo devizne revalorizacije finančnih razmerij, z izločitvijo iz zakonodaje načela denarnega nominalizma oz. z odpravo prepovedi uporabe valutne klavzule. ZIS naj vodi politiko eskontne stopnje v skladu z odlokom o ciljih kreditno monetarne politike namesto politike realno globoko negativne eskontne stopnje. Vlada drži eskontno stopnjo že od junija na ravni 28,4%. Naj se sproži odgovornost za nespoštovanje odločitve skupščine SFRJ.

Za znižanje stroškov financiranja in za spodbudo varčevanja naj Narodna banka Jugoslavije takoj spremeni svoj odnos do obvezne rezerve bank. Brez revalorizacije te rezerve ni znižanja realno pozitivnih obrestnih mer niti ekonomske normalnega motiva za varčevanje prebivalstva v dinarjih; prebivalstvu je nujno zagotoviti ohranjanje vsaj realne vrednosti prihrankov.

Proračunska poraba. Nov rebalans zveznega proračuna prinaša v svojem klasičnem delu 8% realni porast proračuna nasproti l. 1988. To je nov odmik od resnega spopada z inflacijo. Namesto zmanjševanja pravic uporabnikov proračunskega dinarja dobivamo realno višja bremena v gospodarstvu. Temu sledijo v prvih 9 mesecih t.l. tudi kar za 13,1% realno večja izdavanja za družbene dejavnosti v okviru Slovenije. Brez odločnega zmanjševanja proračuna in javnih izdatkov ne bo uspešne antiinflacijske politike.

Terjamo, da ZIS, IS SRS, skupščina SRS in GZJ hujno obnavljajo nastal gospodarski položaj in sprejmejo odločitve, ki bodo pogoje gospodarjenja bistveno spremenile. Skupščini SRS predlagamo, da za to zadoži delegate v skupščini SFRJ.

Tesnejši odnosi RAI TS - RTV LJ

LJUBLJANA — Na sedežu RTV Ljubljana sta se sešli delegacija informativnih programov 3. mreže RAI in programsko vodstvo RTV Ljubljana, da v okviru generalne pogodbe med direktorjem RAI in jugoslovansko radiotelevizijo poglobijo odnose med novinarskimi programi RTV LJ in sedežem RAI za Furlanijo-Juljsko krajino oz. njenim novinarskim oddelkom. RAI so zastopali generalni direktor deželnih informativnih služb 3. mreže Piervincenzo Porcaccia, direktor sedeža RAI za FJK Mario Mauro, glavni urednik informativnih programov RAI FJK Fulvio Molinari in odgovorni urednik slovenskih poročil Drago Legiša. Izrazili so interes za stalno sodelovanje v izmenjavi informacij in vzajemnem nudenju uslug ob opravljanju novinarskih nalog na področju sosedstva. Dodelali so se za stalno slišno in slikovno zvezo (rezervna trasa Evrovizije) med Trstom in Ljubljano kot tehnični pogoj za izmenjavo informacij in dejavnosti dopisništva oz. novinarjev, ki odhajajo k sosedom poročati o aktualnih dogodkih. Sedež RAI TS in TV LJ naj bi postala posrednika in organizatorja izmenjave informacij o dogajanju v vsej Jugoslaviji in Italiji. Prihodnji teden bo na sedežu RAI v Trstu sestanek operativcev, ki bodo podrobneje zakoličili sistem sodelovanja.

Slovenska skupnost in SKGZ o manjšinski problematiki

TRST — Slovenska skupnost je začela z vrsto dvostranskih srečanj s komponentami enotne delegacije, da bi se našla možnost za drugačne in učinkovitejše oblike akcijske enotnosti Slovencev v Italiji za skupne interese vse manjšine.

V sredo, 15. novembra, sta se v Trstu srečali delegaciji SSK in Slovenske kulturno-gospodarske zveze. Deželni tajnik Slovenske skupnosti Ivo Jevnikar je prikazal pobudo o sklicu vseh slovenskih izvoljenih predstavnikov, ne glede na stranko in pokrajino, ki jima pripadajo, za oblikovanje skupnih temeljnih stališč o zaščitenem zakonu. Izvoljeni predstavniki naj bi postali sogovorniki vlade v tej fazi boja za zaščitni zakon, ker bi to dalo njihovim stališčem večjo institucionalno težo, omogočilo pa bi premostitev polemik s strankarskimi krogi, ki slovenskim zahtevam nasprotujejo.

Predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Klavdij Palčič je v imenu svoje organizacije izrekel zanimanje in podporo za po-

budo, čeprav je pripomnil, da strankarsko-politična razsežnost ne predstavlja vse stvarnosti slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, kot tudi ne vnaprejšnjega jamstva, da bo ta strankarska stvarnost, čeprav v novi obliki, znala premostiti svoja dosedanja notranja protislovja, ki zavirajo možnost skupnega nastopanja. Prav zaradi tega Slovenska kulturno-gospodarska zveza smatra za potrebno, da se slovenska narodnostna skupnost, ravno v času, ko je potrebno hitro in skupno ukrepanje, v pričakovanju novih metod dela, tej sposobnosti aktivnega poseganja v dogajanje ne odpove.

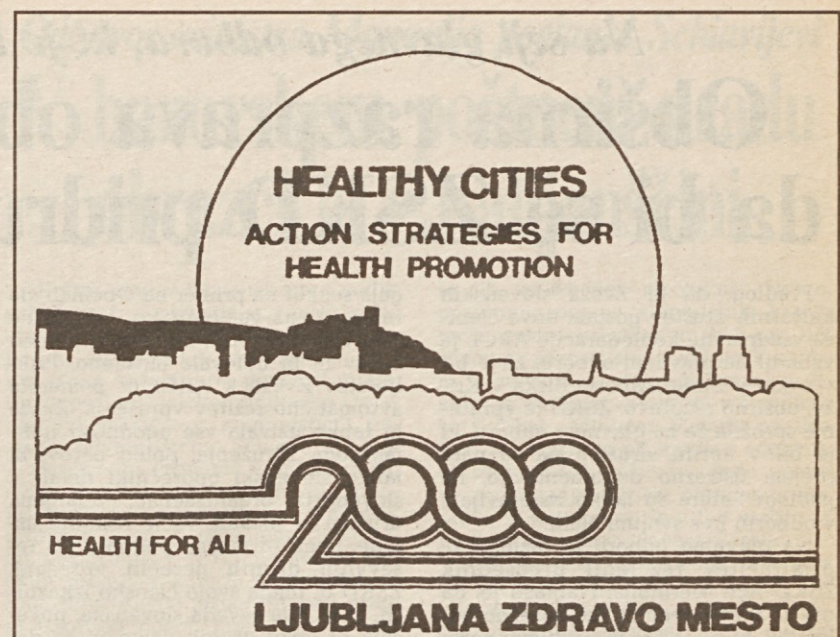
Razvil se je nato razgovor o sklicu izvoljenih predstavnikov in o drugih možnostih akcijske enotnosti, v katerega so za SSK posegli deželni svetovalec Bojan Brezigar, deželni podtajnik Andrej Bratuž, Antek Terčon in deželni koordinator izvoljenih predstavnikov Sergij Mahnič, za SKGZ pa Boris Race, Duško Udovič in Ferruccio Clavora.

MPZ Primorec-Tabor bo nastopil v Špetru

ŠPETER — Mešani pevski zbor Primorec-Tabor (Trebče-Opčine) vabi na "večer ljudskih pesmi", ki bo jutri, 18. novembra, ob 20. uri v svetovalski dvorani v Špetru v Benečiji. Pod taktirko Matjaža Ščeka bo po vrsti izvajal naslednje skladbe: Mihaela Rožanca Dobra večer (Primorska), Ubalda Vrabca Gularja sen tiela jmiat

(Benečija), Pavleta Merkuja Lipaj ma stara Vida (Rezija-Liščaci), Lojzeta Lebiča Trauniče so žie zaljene (Koroška-Zila), Pavleta Merkuja Kjer je Jezus Kristus krvavi pot potiu (Benečija-Štoblank), Alda Kumarja Mile mi moje škalice dajte, dajte (Istra), Matija Tomca Zagorski zvonovi (Gorenj-

ska), Emila Adamiča Nocoj se mi je sanjalo (Kras-Dutovlje), Lojzeta Lebiča Drumlica je zvomlana (Koroška), Pavleta Merkuja Dve let an pu (Benečija-Štoblank), Emila Adamiča Spi sinek moj (kajkav-ska uspravanka) in Pavleta Merkuja Njnen čeuu jti gna' (Rezija-Bila). Za vezni tekst bo skrbela Edita Frančeskin.

Decembra v Cankarjevem domu v Ljubljani

Gala humanitarna prireditev in prodajna razstava slik

LJUBLJANA — Ljubljana se pripravlja, da vstopi v gibanje »Zdrava mesta«, ki združuje v Evropi 25, v svetu pa 100 mest. V Jugoslaviji se je lani tem gibanjem pridružil Zagreb, kjer so tedaj pripravili veliko gala humanitarno prireditev, katere izkupicek je šel v dogovorjene namene. Ob vstopu v gibanje »Zdrava mesta« bo 10. decembra tudi v Ljubljani Gala humanitarna prireditev, od 4. do 10. decembra pa prodajna razstava slik priznanih jugoslovanskih umetnikov. Izkupicek obeh pobud, ki sta si ju zamislila in ju organizirata zagrebški flautist Zoran Brajša in njegova žena Neta ob pomoči Društva mišično obolenih Slovenije, bo namenjen prenovi doma Dva topola v Izoli, ki ga Društvo mišično obolenih spreminja v sodobno središče za zdravljenje mišično obolenih.

Gala humanitarna prireditev bo v Cankarjevem domu, RTV Ljubljana pa jo bo prenašala v neposrednem prenosu. Na prireditvi bodo nastopili: sopranistki Radmila Bakočević in Liljana Molnar-Talajčić, tenorist Branko Robišnjak, baritonist Slobodan Stanković, Slovenski oktet, flautist Zoran Brajša, trobentista Stanko Arnold in Anton Grčar, violončelistka Ksenija Janković, Trio Lorenz, kitarist Darko Petrinjak, pianistka Pavica Gvozdić, organist Hubert Bergant, plesalci Vesna Butorac-Blače, Mojmir Lasan, Vojko Vidmar in Mateja Rebolj, Komorni orkester RTV Ljubljana pod vodstvom Antona Nanuta, plesni par Sabina Višnjavec in Marko Tumpaj, pevci Ditka Haberl, Josipa Lisac, Gabi Novak in Arzen Dedić, Big Band RTV Beograd pod vodstvom Zvonimira Škerla, Akademski folklorna skupina »France Marolt«, in pianist Vladimir Krpan.

Od 4. do 10. decembra pa bo v Cankarjevem domu prodajna razstava slik. Svoja dela so za to humanitarno pobudo dali na razpologo slikarji: Zvest Apollonio, Branko Bahudek, Emerik Bernard, Janez Boljka, Jože Ciuha, Zdravko Cosić, Zorislav Drempečič-Hrčič, Aleksander Durić, Vladimir Giorgijevski, Gjeloš Gjokaj, Zdenko Huzjan, Božidar Jakac, Sergej Kapus, Zlatko Kavzarić-Atač, Meško Kiar, Ibraim Kodra, Ivan Lacković-Croata, Anton Mateš, France Mihelič, Muslim Mulić, Edo Murtić, Blagoje Nikolovski, Karel Pečko, Franjo Petrušanec-Bas, Dora Plestenjak, Mileta Prodanović, Miodrag Protić, Vida Slivnikar, France Slana, Rudi Španzel, Jože Tisnikar, Klavdij Tutta, Žarko Vrezec, Boris Zaplatil, Safet Zec in Karel Zelenko.

Vsa razstavljena dela bodo na prodaj. Kdor bo kupil eno od teh umetnin, ne bo imel samo zadoščenja, da kupi delo vrhunskega umetnika, pač pa bo tudi prispeval v humanitarne namene in k izgradnji doma »Dva topola« v Izoli.

K pobudi so pristopile številne organizacije in podjetja. Med glavnimi sponzorji so Cankarjev dom, Delo, Emona, Goriške opere, Intertrade, Kompas, Radio Ljubljana, Slovin, Tovarna dokumentarnega in kartnega papirja Rateče, Tovarna prešitih odevi Odeja, pa tudi Primorski dnevnik.

SDZS - Socialdemokratska zveza Slovenije območni odbor za Istro

vabi danes, 17. t. m., ob 20. uri v Portorož, v galerijo AP pri Termah, Stara cesta 4 na predavanje

TELECAPODISTRIA: ZLORABA MANJŠINE?

Predaval bo občinski svetovalec dr. BORIS GOMBAČ.

V koprski vinski kleti podelili uradna priznanja najboljšim osmičarjem za 1988

KOPER — Osmice, tradicionalna oblika prodaje vina in domačih pridelkov na Primorskem, so 1985. leta ponovno "zaživele" tudi na Koprskem. Vinogradnik iz Popetr je bil prvi, ki je izpeljal zamisel, nato uprave, ki so se mu pridružili še drugi. Tudi tisti z občinske pripravili poseben pravilnik, nato pa izdelali tudi ocenevalni list ter oblikovali komisijo, ki mora ta list izpolnjevati. Osmice so se po dolgoletnem prečino, in prav prijetno to območje, zlasti v koprsko obkjer ponujajo dobro domače vino in domačo hrano. V pravilnik je zapisano, da morajo osmičarji ponujati lahko ponudijo tudi kuhano in pečeno hrano. Gre predvsem suhe izdelke, s posebnim dovoljenjem pa predvsem za domače pečene in zelje ter svinjsko ribico (po primorsko "ombolo"), kar mora biti vedno postreženo skupaj z domačim kruhom; po možnosti spečenim v krušni peči, da je skorja hrustava... Osmi-

ce so se v štirih letih dokaj uveljavile in pobudniki - zamisel je bila sprožena kar na občini - so letos z zadovoljstvom ugotovili, da se je lansko leto na vabilo odzvalo že 13 vinogradnikov. Vsak pridelovalec vina se pač ne more odzvati, ker so pogoji za organizacijo osmice dokaj strogi, res pa je, da je moč pričakovati, da se bo to število letos še povečalo; optimisti pravijo, da se bo celo podvojilo. Osmičarji, ki bodo imeli veliko belega vina, bodo osmico z osmih dni podaljšali tudi na mesec dni, če bodo za vsak novi teden imeli vsaj po 1.000 litrov novega belega vina. Za minulo leto pa so v koprski vinski kleti ob priskrbenem nastopu KUD Dekani podelili priznanja najboljšim v minulemu letu. Predsednik občinskega izvršnega sveta Milan Vergan je priznanja podelil trem najboljšim, to se pravi Alojzu Rodeli iz Pridvora, Zorku Franc iz Škofij in Alanu Hrvatinu iz Elerjev.

DUŠAN GRČA

Lesonit: razrezali ostanke ekološko škodljive tovarne

ILIRSKA BISTRICA — Kljub temu da v ilirskobistriškem Lesonitu končujejo opremljanje novega obrata za proizvodnjo krajšega luščenega furnirja, v podjetju še vedno ostaja precejšen presežek delovne sile. Zato v kolektivu pospešeno iščejo možnosti za uvajanje novih programov, pri katerih bi med drugim izkoristili tudi vse tisto, kar je ostalo uporabnega od nekdanje tovarne vlaken po mokrem postopku.

Stara tovarna je namreč končno prazna. Ker zanjo kljub številnim poskusom niso našli kupca, so v zadnjem času večino ekološko neprimerne opreme razrezali in tako izpraznili precejšnje delavniške površine, ki bi jih Lesonitovo vodstvo rado čimprej koristno uporabilo. Glede na povpraševanje na tujem trgu so ocenili, da bi bila najustrežnejša rešitev proizvodnja oplemenitenih vlaknenih plošč, ki naj bi jo usposobilo Lesonitovo nanovo ustanovljeno podjetje.

V tehnološkem smislu se glede zahtevnost in predvidene velikosti bodoče tovarne ponujata dve možnosti. Prvo naj bi uresničili s trinajstimi, drugo pa s tremi milijoni mark začetnega kapitala. V Bistrici menijo, da je glede na trenutne razmere v Lesonitu in Jugoslaviji bolj uresničljiva skromnejša različica, za katero so že poiskali tudi možnega tujega partnerja. Sovlagatelj naj bi zagotovil polovico potrebnega denarja in prevzel tudi prodajo teh plošč v tujini. Če bodo zamisel uresničili, bo v novem obratu že na začetku dobilo delo 30-35 ljudi, ki bodo na leto naredili približno 7.000 kubikov oplemenitenih plošč.

JANEZ ODAR

Na seji glavnega odbora, ki je bila v Križu

Obširna razprava ob predlogu da bi se ZSKD pridružila ARCI

Predlog, da bi Zveza slovenskih kulturnih društev postala nova članica vsedržavne konfederacije ARCI, je vzbudil na glavnem odboru, ki je bil v sredo v Domu Alberta Sirkarja v Križu, obširno razpravo. ZSKD je vprašanje sprožila že na glavnem odboru, ki je bil v aprilu, društva pa so nato prejela ustrezno dokumentacijo, na podlagi katere so lahko razpravljala v odborih in s svojimi člani.

Na glavnem odboru je razloge za priključitev razčlenil predsednik ZSKD Ace Mermolja. Naglasil je, da gre za pomembno in daljnosežno odločitev, ki pa jo čas in problemi narekujejo. ARCI je danes konfederacija avtonomnih združenj, vsako združenje je v okviru organizacije povsem samostojno. Člane vežejo vrednote demokratične kulture, to je kulture vseh in za vse, skrb za okolje, vrednote medčloveške solidarnosti, boj proti novemu in staremu rasizmu, prizadevanja za priznanje pravic narodnih manjšin, kot je izrecno zapisano v samem statutu organizacije. ZSKD je s svoje strani organizacija z dolgo tradicijo, ki seže v prosvetljeno slovensko misel, da so temelji narodne zavesti v kulturi in kulturni ozaveščenosti ljudi. Ideja prosvete se je s časom spremenila, kulturno prosvetljevanje se je preoblikovalo v aktivno prisotnost in delo ljudi. ZSKD je danes sodobna organizacija, vključena v široko gibanje, ki ima tudi v Italiji vedno večji pomen. Mermolja je naglasil, da je predpogoj vsakršne vključitve ohranjanje lastne identitete in avtonomije.

Bistveni razlogi za priključitev pa so možnost globljega dialoga s sorodnimi organizacijami v Italiji, nabiranje svežih izkušenj in soočanje s sodobnimi problemi in oprijemi. Drugič gre za iskanje novih in konkretnih zaveznikov v vsedržavni ravni, ki bi omogočila Zvezi in Slovencem, da se predstavijo ljudem izven ozkih deželnih meja. Končno je tu vrsta praktičnih koristi, a tudi problemov, ki jih mora Zveza reševati.

Velike spremembe nalagajo Zvezi in društvom vedno težavnejše naloge. Poostrišla so se fiskalna vprašanja, že samo prirerjanje vaških šlagerj postaja na primer vedno zahtevnejše, vedno večja so pričakovanja ljudi, z njimi pa se večajo finančna vprašanja. Društva po statutu nimajo pridobitniških namenov, posebno večja pa se morajo pogostokrat obnašati kot prava podjetja. Nekatera društva, kot je prišlo do izraza med razpravo, so že včlanjena v ARCI, in to predvsem zaradi dovoljenj za članske bare. Do

gaja se, kot na primer na Opčinah, da imajo društva članske izkaznice ARCI, saj brez njih ne bi mogla imeti barov in bi delovala okrnjeno. Priključitev Zveze k ARCI bi pomenilo avtomatično rešitev vprašanja. Zveza bi lahko uživala vse ugodnosti italijanskega združenja, poleg barov, bi lahko slovenski oporečniki delali v slovenskih organizacijah, včlanjena društva bi uživala večje fiskalne usluge, imeli bi močno podporo pri reševanju drugih perečih vprašanj. ZSKD bi imela svojo člansko izkaznico, ki bi bila seveda slovenska, povečala bi vrsto drugih uslug in se dejansko okreplila kot servis. Prisotnost slovenske organizacije s slovenskim imenom v okviru italijanske konfederacije bi seveda mimo in poleg praktičnih koristi pomenila izvirno dejanje in jasno znamenje, da je kultura sožitja edina ustvarjalna možnost za našo deželo. Tolikokrat opevani »most« med dvema kulturama bi postal stvarnost, saj bi Zveza kot manjšinska organizacija postala posrednik med ljubiteljsko kulturo v Sloveniji in gibanji v Italiji, gibanji, ki imajo v današnjih razburkanih časih vedno večjo težo (primer je rimska manifestacija proti rasizmu).

Na seji glavnega odbora so prišli do izraza tudi pomisleki, predvsem

idejnega značaja, prisotni pa so sklenili, da bodo izvedli med društvi referendum in se na tej podlagi odločili. Dejstvo je, da je večina predstavnikov društev že na seji podprla predlog, v demokratični igri pa je seveda treba upoštevati drugačna mnenja in dvome. Jasno pa je prišla do izraza zahteva, da se je treba odločiti, saj so vprašanja takšna in tolikšna, da si organizacija in društva ne morejo več dovoliti odlaganj. Stara slovenska napaka je bila, da smo se mnogokrat bali jasnih odločitev in raje kot da bi sprejeli nase odgovornost zanje, smo problem odložili za nedoločeni čas. Danes je tako »pred vrati« kopica nerešenih vprašanj, kar otežuje delo organizacij in razvoj manjšine.

Na glavnem odboru, ki je bil v sredo, je bil govor tudi o delovanju Zveze. Prisotni so ugotovili, da je prišlo do vrste uspešnih akcij in do novih predlogov. Med njimi naj omenimo izobraževalna tečaja v sodelovanju z Zavodom za poklicno izobraževanje, načrt za ludoteko v Šklednju in ustanovitev oddelka za pihalne orkestre, ki je kot zamisel nastal v sodelovanju z Glasbeno matico. Ob tem je seveda še vrsta drugih večjih in manjših prireditev, ki dokazujejo vitalnost ZSKD in vanjo včlanjenih društev.

Na pobudo krajevnih gospodarstvenikov

Priprave za ustanovitev Tržaške ljudske banke

Tudi Trst bo dobil svojo ljudsko banko. Tako so vsaj sklenili člani pripravljalnega odbora, ki so ga predstavniki iz vrst krajevnih finančnih, podjetniških in profesionalnih krogov formalno ustanovili 9. novembra letos. Pobuda je porodilo prepričanje, da so v tržaškem in deželnem gospodarstvu prostor in tudi pogoji za nov bančni zavod z zadržnim in ljudskim značajem. Prav zato sta odločitev in angažiranje pobudnikov usmerjena še zlasti k problemom in potrebam malih in srednjih podjetij, storitvenih dejavnosti, trgovine, obrtništva in poklicnih dejavnosti.

Nova banka se bo imenovala Tržaška ljudska banka in bo imela obliko zadržne delniške družbe z omejeno odgovornostjo. Po zakonskih predpisih bo morala imeti začetno družbeno glavnico, ki ne bo smela biti nižja od šest milijard lir, in številno članov, ki bo moralo znašati najmanj 400 enot. Vsaka delnica bo imela nominalno vrednost 10 tisoč lir, posamezni član pa bo lahko podpisal najmanj 500 in največ 1.500 delnic, kar pomeni, da bo moral prispevati k družbeni glavnici nominalni znesek od pet do petnajst milijonov lir. Družabniki Tržaške ljudske banke bodo lahko postale tako fizične kot pravne

osebe, s podpisom delnic pa bodo postale ustanovni člani zadrge.

Pobuda dokazuje, da so se ljudje in podjetja v Trstu in v deželi Furlaniji-Juljski krajini sposobni in voljni angažirati za zahteven cilj ustanovitve banke ljudskega značaja - beremo v tiskovnem sporočilu ustanovnega odbora za Tržaško ljudsko banko - ki bi predstavljala moderno in prožno sredstvo, s katerim bi lažje kljubovali problemom, ki se zastavljajo našemu gospodarstvu in ki se bodo v še večji meri zastavili po 1. januarju 1993, ko bo začelo s polno paro delovati enotno evropsko tržišče.

Nezanemarljivo pa je ob tem tudi dejstvo, da je pobuda za ustanovitev ljudske banke še posebno dobrodošla v času, ko smo priče porajanju velikih ekonomskih agregacij. Potreba po zadovoljevanju specifičnih potreb posameznih skupnosti je tako še večja, kar dokazujejo tudi nedavne izkušnje pri ustanavljanju novih ljudskih bank, na primer v Benetkah in v Genovi. Nova tržaška banka pa bo kot ljudska banka po drugi strani lahko stopila v veliko družino združenja italijanskih ljudskih bank, ki na vsem državnem ozemlju povezuje 120 kreditnih zavodov s kar tri tisoč okenci.

Vidni voditelji tržaške KPI podpirajo najnovejše predloge tajnika Occhetta

Jones Pilon, telefonistka tržaške federacije KPI, je v teh dneh zelo zaposlena. »Kličejo nas posebno starejši tovariši, ki zaskrbljeno sprašujejo, ali je res, da bo stranka čez noč spremenila simbol in predvsem ime. Ponavadi se ne izjasnijo, če so za ali proti spremembi imena, v glavnem so zelo zaskrbljeni nad usodo stranke, tudi zato, ker so nekatera javna občila posvetila pozornost samo problemu imena, popolnoma pa so prezrla dejstvo, da je Occhetto to načrtovano spremembo postavil v širši, mnogo širši politični okvir.« Naša sogovornica ima po svoje verjetno prav, ko ugotavlja, da so nekateri časopisi v bistvu manipulirali vprašanje imena, češ da ni bistveno, res pa je tudi, da ima ime pri tej zadevi zelo globok pomen, ki ga ne gre precenjevati, a niti podcenjevati. Treba ga je samo pravilno uokviriti v vrstinec velikih sprememb, ki pretresajo

v tem času Evropo. Včeraj smo slišali, kaj misli o napovedanih spremembah komunistična baza, danes pa objavljamo mnenja nekaterih strankinih voditeljev, krajevnih upraviteljev oziroma neodvisnih, ki tako rekoč gravitirajo v idejno in politično sfero KPI.

Maurizio Pessato, ki sodi med vodilne osebnosti tukajšnje strankine federacije, nam je povedal, da popolnoma soglašajo s politično usmeritvijo, ki jo je nakazal vsedržavni tajnik. »Sedaj počakamo na ponedeljkovo zasedanje centralnega komiteja, takoj potem pa bomo sklicali sejo krajevnega federalnega komiteja, da se odkrito pomenimo o teh problemih po sekcijah in tudi v javnosti. Vprašanja, ki jih je načel Occhetto, se nanašajo tudi na Trst, kjer bo treba čimprej odpreti javno razpravo o perspektivah leveice.« Tržaško vodstvo je torej, kot kaže, v soz-

vočju z Occhettom, razen tistih voditeljev, ki se sklicujejo na stališča senatorja Cossutte. Med temi je Fausto Monfalcon, ki sicer poudarja, da pri tem ne gre ocenjevati »kdo je za Cossutto in kdo je proti njemu, saj so problemi dosti resnejši kot morda kaže na prvi pogled. Po mojem ni resnih razlogov, da bi KPI v tem trenutku spremenila ime. Berlinskega zidu ne moremo porušiti, ker ga enostavno nismo mi zgradili in ker italijanski komunisti nismo na noben način soodgovorni za dogajanja v Vzhodni Evropi. Sem torej odločno proti spremembi imena kot proti političnim predlogom Occhetta.«

Tržaški občinski svetovalec Giorgio De Rosa, ki sodi med notranje reformiste, pravi, »da sprememba imena pri tem res ni bistvena, medtem ko je bistvenega pomena vloga, ki jo bo KPI igrala v italijanski družbi in predvsem v levici. Če se bomo sporazumeli kdo

smo in predvsem, kaj hočemo doseči, se bo vprašanje imena rešilo samo po sebi.« Tako misli tudi sindikalist Mauro Gialuz, ki ga vprašanje spremembe imena postavlja pred »osebne emotivne dileme, če politično ocenjujem vso zadevo pa lahko rečem, da je Occhetto postavil zelo resna in zanimiva vprašanja, ki imajo za cilj oblikovanje močne leveice v sklopu boja za alternativno«. Univerzitetni profesor Darko Bratina meni, da je zelo važno, »da je vsedržavni sekretar KPI končno postavil v ospredje izoblikovanje nove italijanske leveice, kar dejansko postavlja vso levico in torej ne samo KPI pred nove odgovornosti. Vprašanje imena je v tem okviru postranskega pomena, čeprav je treba priznati, da je bila doslej KPI jamstvo za italijansko demokracijo. Pri spremembah je vsekakor važna vsebina, če pa bi že ubrali pot novega imena, bi jaz predlagal siglo »Demokratična levica«.

Predsednik slovenske komisije KPI in deželni svetovalec Miloš Budin ugotavlja, »da Occhetto ni postavil prvenstveno in abstraktno novega imena stranke, predlagal je nekaj drugega in večjega. Predlagal je, da bi začeli proces, ki bi privedel do osnovanja nove, široke, napredne demokratične organizacije, ki bi zbrala danes raztreseno levico ter vse napredne sile.« Po mnenju deželnega svetovalca je jasno, »da se v primeru uspešnosti tega predloga oziroma načrta postavi tudi vprašanje novega imena«. Resnični problem pa je po Budinovem vsekakor ta, kako narediti, da bodo enkrat tudi v Italiji zavladale napredne sile, da res »ne bomo umrli demokristjani. Do uresničitve alternative mora že enkrat priti tudi v tej državi in zato novi predlog vodstva KPI zna pospešiti to pot ter zbližati ta zgodovinski cilj komunistov in drugih demokratov.«

»Berlinski zid smo rušili tudi komunisti v Italiji s svojo politiko od Togliattijeve »jaltse spomenice« dalje.« nam je dejal senator Stojan Spetič, po mnenju katerega so dogodki na Vzhodu pomembni in dokazujejo pravilnost konstruktivnih kritik Berlinguerjeve KPI. »KPI se nima zakaj sramovati svojega imena, niti svoje zgodovine, še manj pa svojih vizij, ki so bile do včeraj utopične, danes pa postajajo včeraj utopične, danes pa postajajo stvarnost na evropskih tleh. KPI je globoko zasidrana v procese demokracije, obnavljanja in še danes predstavlja idejno koordinato svobodoljubnih marksistov in levih demokratov. V novih pogojih evropskega zedinjanja od Atlantika do Uralov lahko KPI opravlja pomembno vlogo prav zaradi svoje specifičnosti in mora prispevati k obnovitvi široke evropske levice.« Spetič vsekakor ne nasprotuje zamisli kartela združene leveice, »ki naj bi zrasla ob načrtu demokratične alternative in v kateri naj bi KPI sodelovala enakopravno, brez pretenzij po kakšni vodilni vlogi. Povsem logično bi bilo, da bi tak kartel združene leveice nastopil na volitvah z drugim imenom.«

Naravnost navdušen nad zamišljeno spremembo imena pa je poslanec Wiler Bordon, po mnenju katerega je Occhetto postavil res »očarljiv predlog«.

SANDOR TENCE

Obtožbe predstavnikov KPI

Zamude Pokrajine in Občine Trst v izvajanju skrbstvenega načrta

Tudi na področju skrbstva sta Občina in Pokrajina Trst izbrali negibčnost, kot da bi sodili, da ni mogoče posodobiti ali uvesti nove storitve, kakršne predvideva socio-skrbstveni načrt, ki ga je Dežela odobrila lani z zakonom št. 33. Do 30. oktobra bi namreč Pokrajina morala predati svoje pristojnosti na področju skrbstva (in torej tudi osebe in finančna sredstva) posameznim občinam. Na ta način bi začela izvajati omenjeni zakon, ki po splošnem mnenju zagotavlja morda ne najboljše možne, vendar zelo dobre integrirane storitve za pomoč ostarelim, mladostnikom, prizadetim in njihovim družinam. Medtem ko se v drugih pokrajinah vneto pripravljajo na izvajanje načrta, ki mora stopiti v veljavo 1. januarja 1990 (k temu jih sicer silijo tudi bližnje upravne volitve), pa je v naši pokrajini vprašljivo, kdaj bomo razpolagali z novimi storitvami (najprej je bil govor o juniju, nato o septembru, sedaj pa celo o letu 1991).

Na to kočljivo vprašanje - gre namreč za neupoštevanje nekega zakonskega predpisa - so v teh dneh opozarjali komunistični predstavniki v krajevnih telesih, včeraj pa je komisija tržaške KPI za krajevne uprave sklicala konferenco za tisk, na kateri so načelnik skupine KPI v tržaškem občinskem svetu Maurizio Pessato, tržaška občinska svetovalka Antonia Zanin, zgoniška odbornica Tamara Blažina in deželna svetovalka Perla Lusa obnovili vse zamude, za katere naj bi bila delno odgovorna tudi Dežela.

Kot rečeno, je 30. oktobra zapadel rok, do katerega je bila Pokrajina dolžna predati svoje pristojnosti. Do tega datuma pa bi posamezne občine v dogovoru s Pokrajino in Deželo morale določiti, kako dejansko organizirati na teritoriju tako imenovana socio-zdravstvena območja (v naši pokrajini bi morala biti štiri). Že s tem se je vsa zadeva zataknila, kot je včeraj dejala Blažinova. Glede na to, da je v naši pokrajini več manjših občin in da tr-

žaška občina zajema večji del ozemlja, območij ni bilo mogoče urediti po občinah. Na začetku so se torej soglasno dogovorili, da bo prvo območje zaobjelo devinsko-nabrežinsko občino (ki bi v tem primeru »vodila« izvajanje načrta), zgoniško in repentabsko občino ter rajona za Vzhodni in Zahodni Kras tržaške občine, drugo območje bi zaobjelo miljsko in dolinsko občino, dve območji pa bi bili v tržaški občini. S tako ureditvijo so bile okoliške občine zadovoljne, saj imajo v devinsko-nabrežinski občini učinkovite strukture, na katere bi se lahko oslanjali. Kljub splošnemu soglasju pa je Dežela po nekaj mesecih predlagala (ni znano po čigavi sugestiji) drugačno ureditev, in sicer: devinsko-nabrežinska občina bi bila samostojno območje, zgoniška in repentabska občina pa bi z rajonom za Vzhodni in Zahodni Kras oblikovali drugo območje. Le-temu bi načelovala Občina Trst, ki pa je nepraviljena na to »kulturno revolucijo«.

Druga velika nevšečnost, na katero je opozorila Perla Lusa, pa zadeva finančno plat. Ker naše krajevne uprave niso do 30. oktobra predložile Deželi načrtov in storile potrebno za uresničitev novih struktur, bo Dežela še naprej dodeljevala sredstva po starih kriterijih, in sicer Pokrajini in posameznim sektorjem posebej. Šele ko bodo nove »osnovne skrbstvene storitve« (kot se uradno imenujejo) nared, pa bodo lahko prejele že dodeljeni denar, kar pomeni, da bodo prikrajšane za dober del sredstev, ki jih Dežela podeljuje za vse prihodnje trilete.

Komunistični predstavniki so izrazili še kopico kritik in predlogov, ki bi jih le s težavo strnili. Poudarili pa so, da bodo storili vse potrebno, da bi krajevne uprave čim prej pripravile izvršilne načrte. Če do 2. januarja, ne bo vidnega napredka, pa se bodo obrnili na Deželo, ki po zakonu lahko nadomesti krajevne uprave in sama imenuje osebe, pripravi osnovne strukture in dodeli sredstva. (bg)

Kaj bo z dosedanjimi najemniki?

Sindikati stanovalcev o aferi velike nepremičninske prodaje

Sindikati stanovalcev SUNIA, SICET in UNIAT zahtevajo, naj krajevne uprave zagotovijo »glasnost« pri velikih kupoprodajah nepremičnin - še zlasti, če so vanje vpletene javne ustanove, kot v zadnjem primeru, ko je Tržaška hranilnica prodala 12 tisoč kubičnih metrov prostornine v poslopih med Ul. Imbriani in Goldonijevim trgom. Zahtevajo pa tudi, naj Občina in Pokrajina Trst zagotovita stanovalcem omenjenih poslopij (gre v glavnem za starejše osebe) nove stanovalske možnosti v mestnem središču in naj se zavzamejo tudi za delovno kontinuiteto številnih kulturnih, trgovskih in humanitarnih združenj, ki bodo ostala brez sedežev. Prav z ozirom na vse omenjene probleme pa bi konzorcij zasebnikov, ki je stavbe odkupil od Tržaške hranilnice, bil dolžan javno sporočiti, čemu bo namenil svojo novo imovino in kaj namerava s sedanjimi najemniki.

Mimo hudih človeških problemov, ki jih bodo imeli številni starejši najemniki, pa sindikalne organizacije ugotavljajo, da bi tako pomembna združenja, kakršna delujejo v teh poslopih, morala imeti zagotovljeno prostorsko kontinuiteto. Krajevne uprave bi jim morale torej najti dokončne sedeže, v katerih bi lahko ovrednotili in razvili svoje delovanje. S tem namenom - in z namenom, da bi spodbudili reševanje stanovanjskega problema starejših najemnikov - so zaprosile predsednika Pokrajine Trst naj skliče sestanek med krajevnimi upravami, sindikalnimi organizacijami in vsemi zainteresiranimi najemniki.

Predlog tržaških socialistov

Mešana družba za muzej Revoltella

Tržaška federacija PSI je s pokrajinskim tajnikom Perellijem na čelu proučila problem mestnih muzejev. Povod za sestanek je dal polemičen odstop direktorja muzeja Revoltella Montenera. Tržaški socialisti so na sestanku sprejeli stališče, da so nekateri zamislili o tem, kako bi rešili vprašanje tega pomembnega tržaškega muzeja v bistvu brezpredmetne.

Socialisti se sprašujejo, kako bo lahko Občina Trst upravljala tako pomembno in zahtevno strukturo, kot je prav muzej Revoltella. Za tržaške socialiste je rešitev v ustanovitvi mešane družbe, v kateri bi sodelovali občinska uprava, država in zasebniki. Ob predlogu pa napovedujejo tudi srečanje, posebej posvečeno prav temu vprašanju, ki je že močno razburilo tržaške vode.

Avtomobilski davki in prizadete osebe

Socialistični poslanec Gabriele Renzulli je poslal italijanskemu finančnemu ministru vprašanje v zvezi z velikimi poviški davkov za avtomobile. Renzulli poziva ministra in vlado, naj se izreče o problemu telesno prizadetih oseb, ki ne morejo delati, a jim je hkrati avtomobil edino možno prevozno sredstvo.

Problem je očitno resen, saj se, kot pravi furlanski poslanec, mnogi prizadeti ljudje ne morejo posluževati avtobusov, ker preprosto ne morejo stopiti vanje, nizke pokojnine pa jim ne dovoljujejo, da bi se vozili s taksijem. Renzulli pri tem dodaja, da so v mnogih državah prizadete ljudi oprostili plačevanja davkov na avtomobile.

Na Fernetičih je položaj že obupen Protest carinskih uslužbencev se bo nadaljeval še nekaj dni

Carinski uslužbenci v tržaški pokrajini nadaljujejo s tako imenovano belo stavko, ki že več dni popolnoma hromi tovarno postajališče pri Fernetičih in železniško postajo na Proseku. Položaj na Fernetičih je enostavno dramatičen, posebno za šoferje, ki čakajo na zeleno luč carinskih organov za nadaljevanje poti, položaj pa se nevarno zastruje tudi na jugoslovanski strani, kjer je iz dneva v dan vse več tovarnjakov. Na italijanskem postajališču je ustavljenih približno 1200 tovarnjakov, pretežno iz vzhodnoevropskih držav, življenjske razmere šoferjev pa so resnično nečloveške. Kot primer lahko navedemo le dejstvo, da razpolaga tovarni terminal z le dvema straniščima, da ne govorimo o ostalih strukturah, ki enostavno ne morejo več kljubovati temu izrednemu položaju. Mnogi šoferji so na robu preživetja, brez denarja in brez gotovosti, da bodo lahko v bližnji prihodnosti sploh odpotovali.

Carinski uslužbenci torej ne nameravajo na noben način popustiti in nočejo poslovljati v naturah, dokler jim ne bo država izplačala zaostalega nadurnega dela. Na eni strani imamo torej nadure carinikov (nekaj desetih milijonov lir), na drugi strani pa ogromno finančno škodo (gotovo v višini več desetih milijard lir) za šoferje, prevozna podjetja, špediterje in še za marsikoga drugega. Iz Rima prihajajo samo obljube, vlada pa ni naredila nič konkretnega za rešitev sindikalnih vprašanj carinskih uslužbencev, ki so se včeraj spet zbrali na skupščini. Sklenili so sicer, da prekinijo krajevno belo stavko, opolnoči pa so se pridružili stavkovnemu gibanju na vsedravnici ravni v znak protesta proti napovedanemu sprejetju zakona ministrice Russo-Jervolino o vprašanju boja proti mamilom. Tudi ta protest zadeva nadure, ki jih carinski uslužbenci vsaj za nadaljnjih pet dni ne bodo opravljali. Za šoferje in za vse ostale gospodarske delavce se torej ne bo nič spremenilo.

Položaj na tovarnem postajališču na Fernetičih ostaja torej še naprej dramatičen. Zelo hudo je tudi na proseški železniški postaji, kjer pa namerajo šoferjev po vagonih stradati živati, ki so namenjene zahodnoevropskemu tržišču. Včeraj se je z zelo ostro noto oglasilo združenje Confartigianato, ki združuje tudi številne šoferje. Ta organizacija je spet posegla pri prefektu in ga znovala, da poseže v Rimu, da bi se položaj vendarle rešil. S finančnega ministrstva pa prihajajo samo formalne obljube in nič več. Uradne informacije o položaju na Fernetičih

(Foto Križmančič)

je zaprosil tudi jugoslovanski generalni konzulat v Trstu. Šoferji, ki so blokirani na meji, prihajajo, kot rečeno, v glavnem iz Jugoslavije, Romunije, Madžarske, Bolgarije in Turčije in so politično gledano pri

tej aferi precej šibki. »Če bi se take stvari dogajale na Brennerju ali v kakih drugih zahodnoevropskih državah, nam je rekel eden izmed italijanskih šoferjev, ki čakajo v vrsti, »bi ljudje že blokirali mejni prehod.« (st)

Včeraj se je srečala s predstavniki podjetnikov in krajevnih uprav

Deželna vlada predstavlja finančne dokumente

Priprave letošnjega deželnega obračuna so potekale v povsem drugačnih okoliščinah kot v preteklih letih, kajti zaradi odločitev vsedravnice vlade, ki je krepko znižala višino nakazanih sredstev, je celo obstajala možnost, da bodo z deželnim proračunom počakali do odobritve vsedravnice finančnega. To je v skrajni obliki uvodna misel predsednika deželne vlade Biasuttija, ki se je včeraj v konferenčni dvorani Trgovinske zbornice srečal s predstavniki podjetnikov in krajevnih uprav in ustanov.

Kot je znano, je vlada napovedala, da bo krepko znižala izdatke za vrsto storitev in postavk, katerih upravljanje sodi v pristojnost dežele. Ker je napovedano znižanje tako občutno, je deželna uprava FJK nekaj časa menila, da bi bilo bolj primerno počakati na izglasovanje finančnega zakona. »Vendar pa smo se prepričali,« je na včerajšnjem srečanju dejal Biasutti, »da bi to še bolj škodilo upravljanju sredstev, pa če jih je veliko ali malo. Zato smo se odločili, da odobrimo finančne dokumente kot ponavadi pred koncem leta, tako da bodo začeli veljati leta 1990.«

Finančni dokumenti se namreč nanašajo na triletnje 1990-92 in so seveda bistvenega pomena

za nadaljnji razvoj dežele. O njihovi vsebini se bo predsednik Biasutti, ki sta ga na včerajšnjem srečanju spremljala odbornika za finance Rinaldi in za ozemeljsko načrtovanje Carbone, naslednji teden pogovarjal s sindikalnimi organizacijami.

Na srečanju je predsednik deželne uprave še enkrat ponovil, da Dežela sicer ne nasprotuje težnji vsedravnice vlade, da bi zmanjšala izdatke. Že lani je FJK sodelovala pri teh prizadevanjih in se v ta namen odpovedala 120 milijardam. Vendar pa letošnje znižanje sredstev znaša skupno kar 355 milijard in zadeva specifično področje zdravstva (10 odstotkov manj), vsedravnici sklad za prevoze in vrsto drugih posegov na socialnem področju. »Skupaj z drugimi deželami bijemo boj, da bi dobili nazaj vsaj tisti del, ki se nanaša na zdravstvo in če niti v poslanski zbornici ne bo prišlo do sprememb, kot kaže, da se je zgodilo v senatu, se bomo obrnili na ustavno sodišče.«

»Ker pač sredstev ni veliko,« je nadaljeval Biasutti, »smo jih skušali čim bolj porazdeliti. Skušali smo nekako uravnovesiti posamezne sektorje in posebno pozornost namenili varstvu okolja.«

Na sliki (z leve) Rinaldi, Biasutti in Carbone med včerajšnjim srečanjem.

Tudi na sodišču imajo državljani možnost ščititi naravno okolje

Italijanska zakonodaja jamči državljanom pravico, da se obrnejo na sodstvo, ko smatrajo, da so krajevne uprave ali drugi državljani prizadejali škodo okolju. Po ustavi je italijanska republika namreč dolžna ščititi okolje in zdravje državljanov, zato je dolžna sprejemati tudi prijave državljanov, a le v omejenem številu primerov.

O možnostih državljanov, da uveljavijo zakonske predpise, je bil govor na okrogli mizi, ki so jo v dvorani Baronicini v sredo priredili WWF, Zveza za okolje in Italia nostra. Za predavateljsko mizo so povabili upravnega sodnika Umberta Zuballija, pretorja Piervallera Reinottija, občinskega odbornika za okolje Gianfranca Bettia in prof. botanike Livia Poldinija.

Medtem ko se je odbornik Bettio osredotočil na delovanje Občine (o tem bomo še poročali) in je prof. Poldini poudaril predvsem, da pri ocenjevanju učinkov, ki jih posamezni posegi imajo na okolje, uprave zanemarljivo predvsem na fizikalne in kemijske spremembe, sta Zuballi in Reinotti nazorno orisala možnosti, ki jih ima državljan, da z zakonom ščiti naravo.

Zuballi je torej dejal, da državljani lahko tožijo javno upravo, vendar samo v primeru, ko so neposredno oškodovani (če mu npr. uprava razlasti zemljišče). To možnost imajo tako posamezni državljani kot nekatera združenja, ki zastopajo javne interese, in to v primerih, ko uprava krši zakon ali »zlorabi svojo oblast« in deluje tovarno interesom skupnosti. Na upravnem sodstvu se lahko obrnejo le v primeru, ko uprava še ni uresničila svojega načrta, ko pa je do škode že prišlo, se morajo obrniti na kazensko sodišče. V prvem primeru je treba vselej upoštevati določen časovni rok: prijavo je mogoče vložiti le v roku 60 dni po objavi načrtovanega posega (na primer variante k regulacijskemu načrtu).

Prav pri tem pa so možni zapleti, je dejal pretor Reinotti, saj so malokaterne uprave pripravljene dati v javnost

svoje načrte (Občina Trst na primer že leto ni razpravljala o novem občinskem pravilniku, po katerem naj bi tudi občani imeli vpogled v občinsko dokumentacijo) in spoštovati zakon iz leta 1986, po katerem so dolžne objaviti podatke o »položaju okolja«, če jih občani zahtevajo (po tem zakonu imajo združenja, kot je WWF, tudi pravico, da se na sodišču predstavijo kot civilna stranka). Po novem kazenskem

postopniku lahko prijavi prekrške državljani, ki so neposredno oškodovani (pa čeprav samo posredno), a tudi tisti, ki se iz civilnega čuta borijo za zaščito okolja. V vsakem primeru lahko prekrške prijavi policiji ali sodstvu, vendar nikakor ne anonimno (anonimne prijave po novem niso veljavne), v veliko pomoč pa bodo policiji, če bodo lahko imenovali tudi druge priče. (bg)

Obiskali so nas mladi tečajniki zavoda za poklicno izobraževanje

Naše uredništvo, tiskarno in urade Založništva tržaškega tiska je včeraj obiskala kar številna skupina mladih tečajnikov Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje, ki bo prav danes slovesno proslavil deseto obletnico svojega nastanka. Kot smo že poročali, bo priložnostna prireditev drevi ob 19.30 v prostorih letovišarske in turistične ustanove v Sesljanu.

Na sliki (foto Magajna) vidimo skupino mladih tečajnikov SDZPI med ogledom naše tiskarne, pri čemer so se obiskovalci še posebno zanimali za sodobne tehnološke naprave, ki služijo pri ustvarjanju dnevnika in pri upravnem poslovanju Založništva tržaškega tiska.

Odgovor ministra Mammija poslanki Schiavijevi V bazovskem poštnem uradu obrazci le v italijanščini

»Poštni urad v Bazovici mora voditi uslužbenec, ki obvlada slovenski jezik, obrazci za poštna nakazila pa ne smejo biti izpolnjeni v slovenskem jeziku.« Tako je še enkrat poudaril minister za pošte in telekomunikacije Oscar Mammij v odgovoru komunistični poslanki Silvani Fachin Schiavi, ki ga je 1. marca letos formalno vprašala, zakaj so v bazovskem poštnem uradu odklonili obrazec v slovenščini in v katerih primerih je sploh dovoljeno dvojezično poslovanje v tistih perifernih poštah uradih, v katerih je predvidena raba slovenskega jezika (in med njimi je bazovski poštni urad), kot je sam minister potrdil 24. marca letos v odgovoru na neko drugo interpelacijo.

Najprej nas zbode v oči dejstvo, da je morala Schiavijeva čakati skoraj devet mesecev na ministrov odgovor. To marsikaj pove na račun italijanske birokracije. Sicer pa bi človek prenesel takšne zamude in zavlačevanja, če bi privedli do pametne, pravične in poštene rešitve. Toda minister Mammij po devetmesečni »nosečnosti ni obrodil nič izjemno pametnega. Spet je namreč potegnil na dan staro zgodbo o ubogih uslužbenkih, ki lahko sprejmejo poštno nakazilo samo v trenutku, ko so preverili, da vplačana vsota, napisana v številkah, odgovarja vsoti v črkah. Kaj pa, če so te črke slovenske

in jih uslužbenec ne pozna? Dobro, pravimo, toda v slovenskih krajih mora poštni uslužbenec (kot naš uči Mammij) poznati slovenski jezik in torej ni nevarnosti, da ne bi zaznal razlike med vsotami, vpisanimi v številkah in v črkah. Minister Mammij pa ima tudi za ta primer pripravljen odgovor: obrazci tekočih računov gredo potem na preverjanje v višje okrajne urade, pravi, in kaj potem, če v teh uradih ni ljudi, ki bi poznali slovenski jezik.

Kakorkoli že, ministrov izvajanja ne prepričajo nikogar in logični zaključek je, kot vedno, da skušajo takšne ali drugačne oblasti na vse načine preprečiti slovenskemu človeku, da bi rabil svoj materin jezik. Naj se torej zadovoljimo s tem, kar na koncu pravi minister v svojem odgovoru, in sicer, da je osebe z znanjem slovenščine v okoliških poštah uradih pač na razpolago samo za razne razlage in pojasnila v slovenščini?

DUŠAN KALC

■ Zaradi zapletov okrog prehoda Univerzitetne podpirne ustanove pod pristojnost Dežele, so študentje tržaške univerze že od preteklega ponedeljka oklicali permanentno skuščino in zasedli študentski dom. Akcijo bodo nadaljevali do rešitve položaja.

Pet rajonskih svetov prireja zborovanje o novi hitri cesti

Rajonski sveti za Kjadin in Rocol, za Kolonjo in Škorkljo, za Rojan, Greto in Barkovlje, za Sv. Ivan ter za Valmauro in Naseleje sv. Sergija so sklenili, da glede na pomen, ki ga ima gradbeni načrt za odsek nove hitre ceste med sedmim pomolom in Krasom, priredijo skupno javno zborovanje z okroglo mizo na to temo. Srečanje, ki bo prvič združilo za eno mizo pet od dvanajstih rajonskih svetov, so sklenili prirediti, ker je projekt inženirja Malaspine izzval številna protislovna stališča in ocene. Zato bodo na srečanje povabili samega projektanta, univerzitetne docente, izvedence in prebivalstvo, ki bo lahko izrazilo svoje pomisleke.

Namen srečanja je vsekakor ugotoviti, kako je mogoče omejiti škodo za okolje in za teritorij z ozirom na dejstvo, da so nekateri odseki že dokončani ali v gradbeni fazi. Rajonski svetovalci pa bi želeli predvsem ugotoviti, ali je mogoče spremeniti načrt za odsek med Draščo in Lakotičem.

Zborovanje, katerega se bodo udeležili tudi predstavniki Občine Trst, bo v torek, 21. novembra, ob 17.30 v konferenčni dvorani Trgovinske zbornice v Ul. S. Nicolò 5. Razpravo, ki bo po predvidevanjih dokaj razgibana in živahna, bo vodil novinar Sergio Milic.

O novi hitri cesti, ki tako buri duhove, je včeraj razpravljala tudi pristojna komisija Občine Trst. V nasprotju z dosedanjimi negativnimi stališči do zahtev naravovarstvenikov, so se občinski upravitelji nekoliko omejevali in soglasno sprejeli predlog svetovalca Mestne laične in zelene liste Ghersine, da povabijo na advicijo izvedence WWF in drugih naravovarstvenih organizacij. Kot smo že poročali, so naravovarstveniki zelo kritični do Malaspinovega načrta za odsek med Draščo in Lakotičem in so »njegov« ovine poimenovali za »ovine smrti«.

Deželni prispevki s posluhom za manjšine

Na predlog odbornika Antoninija je deželni odbor dodelil štirim pokrajinam dežele FJK vsoto 70 milijonov lir za nekatere posege z namenom, da se zagotovijo »enake pravice in možnosti šolanja in kulture v materinem jeziku« pripadnikom slovenske manjšine ter za omogočanje spoznavanja jezika in kulture manjšin in jezikovnih skupnosti, ki živijo v naši deželi.

Na predlog istega odbornika je deželni odbor dodelil 400 milijonov lir Jadranskemu zavodu združenega sveta za kritje šolskih stroškov desetim dijakom.

Mamilaša obsodili zaradi kraje

Šest mesecev zapora in sto tisoč lir globe: na takšno kazn so na tržaškem sodišču včeraj dopoldne zaradi kraje obsodili 29-letnega Vincenza Steffea.

Steffe, ki je doma iz Milj, po poklicu ribič, in se, kot je sam priznal, vdaja mamilom, je predvčerajšnjim dopoldne iz stanovanja Laure Sircelli v Trstu ukradel 600 tisoč lir in več dragocenih predmetov. Že takoj po kraji so ga policisti ustavili na Trgu Ospedale, ker se je vedel precej sumljivo. Med osebno preiskavo so pri njem našli omenjeno vsoto denarja in dragocenosti.

Kmalu je policija tudi odkrila, kje je Steffe ukradel denar in ostalo ter ga aretirala zaradi kraje v obtežljivih okoliščinah. Kot rečeno, so Vincenza Steffea včeraj že obsodili.

Zelo zanimiv in neobičajen izlet 40-letnikov iz dolinske občine

(Foto Jercog)

Štiridesetletniki iz občine Dolina so proslavili svoj življenjski jubilej tako, da so se podali na enodnevni izlet v Benetijo. V soboto zjutraj, ko so se po naših vaseh začela praznovanja ob sv. Martinu, se je skupina zbrala pred občinsko telovadnico v Dolini. Z avtobusom so se 40-letniki odpeljali proti Čedadu. Lepo vreme je še posebej pripevalo k prijetnemu sprehodu po tem čednem in nadvse zanimivem mestecu. Izletniki so si ogledali čedajske znamenitosti, posebno pozornost pa so posvetili obisku doma Ivana Trinka.

Živahnost tega mesta je blagodejno vplivala na razpoloženje naših izletnikov, ki so nato nadaljevali pot proti Špetru Slovenov. Nikomur se ni mudilo, zato so se med potjo odločili še za krajši postanek, da bi se okrepčali. Špetrski mladinski center in njegovo pomembno vzgojno vlogo je dolinskimi jubilarci orisala Marina Čer-

netig. Zanimiv je bil tudi ogled galerije Lipa z razstavo obrtnih izdelkov beneških umetnikov. Običajno kosilo, ki seveda ne more manjkati ob takih priložnostih, je bilo v prijazni gostilni v Podbonescu. Ob nazdravljanju se je oglasila tudi pesem in veselo razpoloženje se je stopnjevalo še ob razigranih zvokih harmonike, na katero je igral neutrudni Tiberio Maver. Po skupinski fotografiji se je vesela družba 40-letnikov odpravila k Landarski jami in se tu seznanila z zgodovinskimi zanimivostmi kraja. Enodnevni izlet je proti večeru sklenil obisk vinske zadruge v Števerjanu. Gostitelji so izletnikom izčrpno predstavili potek zadružnega dela, po pozdravu števerjanskega župana pa so jim ponudili še prigrizek. Bil je tako res prijeten, predvsem pa poučen izlet, ki ga žal ob takih priložnostih le malokdaj lahko zabeležimo.

prispevki

Namesto cvetja na grob nepozabnih strica Maria in tete Tonči Martelanc darujejo nečaki Danilo, Majda in Jana Gerdol 50.000 lir za sekcijo KPI M. Matjašič, 25.000 lir za TPK Sirena in 25.000 lir za pevski zbor M. Pertot.

V spomin na drago gospo Tončko in dragega Mariota Martelanca darujejo Zofija in Laura Žagar 50.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na Tončko in Mariota Martelanca daruje Irenka z družino 30.000 lir za Dijaško matico.

V zahvalo za voščila daruje Iva Ščuka 20.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

V spomin na Pepota Sosiča darujejo Sergijevi prijatelji 80.000 lir za cerkveni pevski zbor sv. Jernej z Opčin.

V spomin na Petra Ferluga darujejo uslužbenci openskega tramvaja 35.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

Namesto cvetja na grob Ernesta Bellafontane darujeta Mila in Gabrijel Ferluga 20.000 lir za pevski zbor Vesela pomlad.

V spomin na Anico Milič darujejo Angelca Vremec 20.000 lir za repnabarske cerkev in Anica in Srečko Oreš 30.000 lir za gradnjo kulturnega doma - spomenika padlim v NOB iz Brišičkov.

V spomin na Cvetko Čač - Žerjal daruje Milka Čok 25.000 lir za KD Lonjer - Katinara.

V spomin na moža Giovannija Corvinija daruje žena Jelka 50.000 lir za Dijaško matico in 50.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

Namesto cvetja na grob Tončke in Marjota daruje sestrinica Ivanka z družino 25.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

V zahvalo za voščila daruje Mira Golob 30.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

V spomin na Milko Kalc - Grgič darujejo Tončka, Marija, Pepi in Alojz 40.000 lir za šolo K. D. Kajuh in 40.000 lir za KD Slovan.

V spomin na očeta Sašija Martelanca darujejo kolegice in kolegi slovenskih poročil Radia Trst A 250.000 lir za SKD Barkovlje.

Namesto cvetja na grob Dorianinega očeta darujejo Nadia, Maria, Štefka, Silva, Ivanka, Edvina, Alma, Amelia, Bruna, Milena in Anica 25.000 lir za ZŽI Dolina in 30.000 lir za KD V. Vodnik.

V počastitev spomina Cvetke Čač - Žerjal darujejo Berta, Laura in Eta z družinami 50.000 lir za Zvezo vojnih invalidov in 50.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob svaka Ivana daruje Vanja Turina 30.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na Marino mammo Eldo Bratoš daruje Alenka Colja 20.000 lir za SPDT.

V isti namen darujeta Ivanka Colja in Danica z družino 20.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Namesto cvetja na grob Tonči in Marija Martelanca darujejo Stojan Pertot z družino 30.000 lir za MPZ M. Pertot, Magda in Bogdan Stanič 15.000 lir za MPZ M. Pertot ter Ivanka in Mitja Pertot 10.000 lir za sekcijo M. Matjašič.

Ob 19. obletnici smrti Franca Kavsa daruje žena Anita 50.000 lir za Zadržni center za socialno dejavnost.

Ob 19. obletnici smrti Franca Kavsa daruje teta Viktorija 30.000 lir za Dijaško matico.

Zofija Bajec daruje 50.000 lir za obnovo bolnice Franja.

V počastitev spomina Tonči in Marija Martelanca daruje Albina Pertot 20.000 lir za SKD Barkovlje.

V isti namen daruje Vera Poljšak 10.000 lir za SKD Barkovlje.

V počastitev spomina Tončke in Marija Martelanca daruje Gina Kemperle 20.000 lir za SKD Barkovlje.

Ob obletnici smrti drage mame Marije daruje Savino Brus z Marino 50.000 lir za SKD Barkovlje.

Namesto cvetja na grob Tonči in Marija Martelanca darujeta Elda in Štefka 20.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na drago Marijo Cassetti darujeta Modra in Giordano Rinznar 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Ivanko Racman vd. Rapotec darujejo Angela in Marija Ražem 30.000 lir za KD Krasno polje.

Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica v Nabrežini

vabi na ogled dokumentarne razstave

O POSOJILNICAH NA NABREŽINSKEM KRASU

ki bo odprta v dvorani Kulturnega društva Igo Gruden vsak dan do vključno nedelje, 19. novembra, od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

gledališča

ROSSETTI
Gledališka sezona 1989-90 - Tržaški Teatro Stabile sporoča, da so v teku vpisovanja novih abonmajev in potrjevanja starih pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Od 21. t. m. do 3. decembra bo v Rossettiju gostovalo gledališče Teatro di Roma z Goldonijevim delom UNA DELLE ULTIME SERE DI CARNOVALE. Režija Maurizio Scaparro. V abonmaju: odrezek št. 4. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

VERDI
Simfonična sezona gledališča Verdi 1989-90 - Pri blagajni gledališča so v teku vpisovanja novih in potrjevanja starih abonmajev.

Nocoj, ob 20.30 (red B) in jutri, ob 18.00 (red S) koncert orkestra in zbora gledališča Verdi. Dirigent Zoltan Pesko. Na sporedu skladbe Fauréja, Debussyja in Schumanna. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča.

TEATRO CRISTALLO - LA CONTRADA

Jutri ob 20.30 premierska predstava boccenskega Stalnega gledališča LE SMANIE PER LA RIVOLUZIONE. Režija Luca De Fusco. Nastopajo Gianrico Tedeschi, Vittorio Franceschi, Angela Cardile. Predstava je v abonmaju. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti in pri blagajni gledališča.

Gledališka sezona 1989-90 - Pri osrednji blagajni v Pasaži Protti in pri blagajni gledališča so v teku vpisovanja novih in potrditev starih abonmajev.

KROŽEK ZA KULTURO IN UMETNOST - Ul. S. Carlo 2 - V ponedeljek, 20. t. m., ob 18. uri srečanje z režiserjem Goldonijevih komedij UNA DELLE ULTIME SERE DI CARNOVALE Maurizioom Scaparro, in s Sirom Ferronejem, avtorjem dela LE SMANIE PER LA RIVOLUZIONE.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - V ponedeljek, 20. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil TOKIO STRING QUARTET.

kino

ARISTON - 17.00, 22.15 L'attimo fuggente, i. R. Williams.

EXCELSIOR - 16.45, 22.15 Johnny il belio, i. Mickey Rourke.

EXCELSIOR AZZURRA - Festival festivalov: 16.45, 22.15 Non desiderare la donna d'altri, r. Krzysztof Kieslowski.

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Non guardarmi, non ti sento, Gene Wilder, Richard Pryor.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Skin Deep, il piacere è tutto mio, r. Blake Edwards.

NAZIONALE III - 16.20, 22.15 La carne, porn., □□

NAZIONALE IV - 16.30, 22.00 Che ho fatto io per meritare questo?, r. Pedro Almodovar, i. Carmen Maura, □

GRATTACIELO - 16.00, 22.15 Black Rain - Piovra sporca, i. Michael Douglas.

MIGNON - 16.00, 22.15 Indiana Jones e l'ultima crociata, i. Harrison Ford, Sean Connery.

EDEN - 15.30, 22.00 Guardando quell'anima di mia moglie, porn., □□

CAPITOL - 15.45, 22.15 Batman, i. Jack Nicholson, Kim Basinger.

LUMIERE FICE - 16.30, 21.45 Francesco, r. Liliana Cavani, i. Mickey Rourke.

ALCIONE - 17.00, 22.00 Che ora è, r. Ettore Scola.

RADIO - 15.30, 21.30 Intenzioni, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

izleti

Radio Opčine organizira skupaj s turistično agencijo Globtour božične in novoletne počitnice na otoku Cipru. Vse informacije dobite na Radiu Opčine, tel. 212658, od 9. do 11. ure.

SPDT vabi svoje člane in prijatelje na izlet, ki bo v nedeljo, 19. t. m., po Vertikali po tržaškem Krasu od Repna do Praprota. Izlet vodi Peter Suhadolc, zbirališče pa bo ob 9. uri na glavnem trgu v Repnu. Kosilo iz nahrbtnika. Vabljeni!

SPDT prireja v nedeljo, 26. t. m., avtobusni izlet v Istrske Toplice. Na sporedu bo vzpon na Zrenj (472 m) in spust v Oprtalj. Izlet vodi Mario Milič, vpisovanje pa je na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20/2, tel. 767304) do vključno srede, 22. t. m. Zbirališče je ob 7.30 pred tržaško sodno palačo. Vabljeni!

razna obvestila

PD Slovenec - Boršt-Zabrežec vabi vse tiste, ki bi radi sodelovali pri DRAMSKI SKUPINI, da se udeležijo sestanka, ki bo danes, 17. t. m., ob 21. uri v Srenjski hiši.

Tržaška federacija KPI - Sekcija A. Gramsci v Škedenju - danes, 17. t. m., ob 18. uri bo na sedežu sekcije, Ul. S. Lorenzo in Selva 4 JAVNO ZBOROVANJE: "Globoke demokratične spremembe v vzhodni Evropi. Ocena in pobuda KPI". Govoril bo tov. Nico Costa, pokrajinski tajnik KPI.

Zbirališče 50-letnikov z Opčin, od Banov in Ferlugov bo jutri, 18. t. m., ob 9. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

Društvo slovenskih likovnikov sklicuje SEJO ČLANOV za nadaljnjo delovanje ter za pripravo občnega zbora v ponedeljek, 20. t. m., ob 20.30 v postorih društva I. Cankar na Ul. Giuliani.

Mladinska skupina Pinko Tomažič organizira 6. LOV NA ZAKLAD. Zbirališče in vpisovanje v nedeljo, 3. decembra, od 9.30 do 10. ure v Bazovici pri kalu. Informacije ob sredah od 21. do 23. ure na tel. št. 226446.

razstave

V **TK Galeriji**, Ul. sv. Frančiška 20, je na ogled razstava FRANCA VOZLA - slike.

V **prtičnih prostorih Tržaške kreditne banke** - Ul. Filzi 10 - so na ogled dela avstrijskih slikarjev FRANCA BERGERJA in ROBERTA PRIMIGA.

V **galeriji Cartesius** je na ogled do 23. t. m. razstava z naslovom PREGLED ITALIJANSKE GRAFIKE, na kateri sodeluje 24 slikarjev.

V **galeriji Torbandena** razstavlja svoja dela VITTORIO BOLAFFIO.

V **muzeju Sartorio** bo do 21. januarja 1990 na ogled razstava o ruskih baletih Diaghileva. Urnik: vsak dan razen ponedeljka od 9.00 do 13.00 in od 16.00 do 19.00. V muzeju je na ogled tudi zanimiva razstava o čarobnih svetilkah.

V **dvorani Franco** na sedežu Nadzornišstva za umetniške dobrine na Trgu Libertà je na ogled do 30. t. m. razstava igralnih kart pod naslovom »Dve stoletji igralnih kart«, ki jo je pripravilo tržaško podjetje Modiano. Urnik: vsak dan razen ob praznikih od 9. do 13. ure.

V **galeriji S. Michele** - Ul. S. Michele 8 - je do 21. t. m. odprta razstava argentinskega slikarja Norberta MAJLISA.

V **kulturnem centru VOLTAIRE** - Trg S. Giovanni 3 - je do 24. t. m. na ogled fotografška razstava Alessandra MLACHA.

V **Palači Costanzi** je do 5. decembra odprta fotografška razstava znanih tržaških mojstrov WULTZ.

V **galeriji Juliet's room** - Ul. della Guardia 16 - bodo jutri, 18. t. m., ob 18. uri odprli razstavo ANGELA PRETOLANJA. Razstavo je pripravila Skupina 78 v sodelovanju z galerijo Cristine Busi iz Chiavarija.

mali oglasi

PRODAM hišo v okolici Škedenja: kuhinja, spalnica, kopalnica, majhna garaža, klet in dvorišče, primerno za dve osebi. Tel. 228390.

PRODAMO dva po zelo ugodni ceni. Tel. 200848.

DAJEM v najem stanovanje v Ul. Udine primerno za urad. Tel. 228390.

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA nudi lekcije italijanščine. Tel. na št. 274103 ob urah obeda in vprašajte po Eleni.

KUPIM ali sprejem v najem frizerski salon v okolici Trsta. Tel. 200605 od 13. do 15. ure in od 19. ure dalje.

IŠČEMO tesarje in varilce. Tel. na št. 225786 od 20. ure dalje.

IŠČEM v najem opremljeno stanovanje za angleško družino na Opčinah ali okolici. Tel. 228390.

INSTRUKCIJE latinščine za 4. letnik znanstvenega liceja nujno rabim. Tel. na št. 70377 v jutranjih urah.

OSMICO je odprl Milič v Zagradcu št. 2. **OSMICO** je odprl Joško Colja - Samatorca 21.

PRODAM računalnik ZX spectrum 128 K z regulatorjem, dvemi joistički, 140 igrig na kasetah in tri knjige z navodili jezikov basic in logo. Lahko tudi zamenjam ali odkupim računalnik amiga 500. Telefonirati na upravo Primorskega dnevnika v Gorico na št. (0481) 533382 v jutranjih urah.

TRGOVSKA FIRMA import/export s sedežem v centru Gorice takoj zaposli računovodjo z večletno prakso. Pogoj: dobro znanje finančno - uvožno/izvoznega poslovanja v računovodstvu in bankah. Interesente naprošamo, da nujno pošljejo curriculum vitae na upravo Primorskega dnevnika, Ul. 24 Maggio 1, 34170 Gorica, pod šifro "GODIGO".

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1356,200	1340.—
Nemška marka	735,240	731,500
Francoski frank	216,100	214.—
Holandski florint	651,470	648.—
Belgijski frank	35,038	34,500
Funt šterling	2134,700	2120.—
Irski šterling	1951,500	1930.—
Danska krona	188,940	186.—
Grška drahma	8,199	7,600
Kanadski dolar	1157.—	1120.—

razne prireditve

KD Slovan - Padriče vabi danes, 17. t. m., ob 20. uri na predavanje ing. Tomaža Škerjanca in ing. Janeza Jakliča iz Ljubljane, ki bosta z diaproizitvi prikazala zelo zanimivo potovanje »S TRANSSIBIRSKO ŽELEZNICO DO KITAJSKE IN PO TIBETU«.

Jutri, 18. t. m., bosta gosta Slovenskega kulturnega kluba v Ul. Donizetti 3 zakonca Kržan iz Ljubljane. Znana izvedenca bosta vodila razgovor z mladimi na temo: LJUBEZEN IN SPOLNOST. Začetek ob 18.30.

KD Primorsko - Mačkolje vabi na revijo PESEM ZDRUŽUJE, ki bo jutri, 18. t. m., ob 20. uri v občinskem gledališču v Boljuncu. Nastopajo: MePZ Primorsko iz Mačkolj, MPZ J. Premrl - Vojko iz Kort, MePZ KUD iz Slovenj Gradca, MPZ I. Štruc iz Slovenskih Konjic in narodnozabavni ansambel Bratje iz Oplotnice.

SKD Barkovlje - Ul. Cerreto 12 - prireja MARTINOVANJE v nedeljo, 19. t. m. Poskrbljeno za domačo hrano, dobro vino in veselo razpoloženje. Začetek ob 15.30.

Slovenska zamejska skavtska organizacija sporoča, da bo v nedeljo, 19. t. m., ob 17. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah ponovitev predstave z diaproizitvi O SLOVENSKI PLANINSKI TRANSVERZALI, ki sta jo letos prehodila Mitja Ozbič in Martin Sosič ob priliki podviga Transkavt'89.

V **Društvu slovenskih izobražencev** bo v ponedeljek, 20. t. m., posvečen srečanju z novim koprskim kulturnim društvom ISTRA ter predstavitvi dveh ekoloških filmov Marije Vogrič. Začetek ob 20.30.

ZSKD in KD I. Grbec - Škedenj priredita v društveni dvorani v Škedenju v petek, 24. novembra, ob 20.30 VEČER LJUDSKIH PESMI - koncert MePZ Primorec - Tabor - Trebče - Opčine ter 1. večer prireditev ob nabiralni akciji za ustanovitev LUDOTEKE v Škedenju TISOČ RADORARNIH ROK ZA VESELJE OTROK. Vabljeni!

včeraj-danes

Danes, PETEK, 17. novembra 1989
LJUBAVA

Sonce vzide ob 7.07 in zatone ob 16.33 - Dolžina dneva 9.26 - Luna vzide ob 20.35 in zatone ob 11.44

Jutri, SOBOTA, 18. novembra 1989
OLIVA

PLIMOVANJE DANES: ob 0.23 najvišja 25 cm, ob 5.11 najnižja 1 cm, ob 10.37 najvišja 34 cm, ob 18.01 najnižja -51 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 12 stopinj, zračni tlak 1021,1 mb raste, veter 10 km na uro severovzhodnik, burja s sunki do 41 km na uro, vlaga 33-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 15 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Elizabet Gergolet, Miriam Termini, Matteo Buna, Alberto Antoni, Lara Filipponi, Valentina Sivilotto, Luca Puppini.

UMRLI SO: 88-letna Elda Lazzarini, 100-letna Valeria Zoratto, 88-letna Giuditte Scodellaro, 67-letni Renato Tornani, 84-letni Giovanni Nedoclan, 83-letna Marta Ambrosi, 79-letna Rosa Bonazza, 59-letni Edoardo Danielli, 71-letni Alberto Lorenzoni por. Cervi, 84-letni Guglielmo Venier, 78-letni Marcello Macchiuti, 90-letna Maria Umek pod Clerico.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 13. do sobote,

18. novembra 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Miramarski dvored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Ul. Flavija 89 (Zavljje). OPČINE - Trg Monte Re 3/2 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Miramarski dvored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Largo Piave 2, Borzni trg 12, Ul. Flavija 89 (Zavljje). OPČINE - Trg Monte Re 3/2 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Ul. Flavija 89 (Zavljje). OPČINE - Trg Monte Re 3/2 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

čestitke

Danes praznuje 10. rojstni dan ERIK GRUDEN iz Križa. Da bi bil priden v šoli mu želijo mama, oče, družine Peric, Gruden, Doljak in Mislej.

V TRSTU

PROIZVODNJA IN PRODAJA KOŽUHOV IN USNJENIH IZDELKOV VISOKE MODE 1989-90

filmske novosti

O ljubezni tako in drugače

nici oče televizijskega reklamnega vložka, saj nas še dovolj pogosto in vztrajno opozarja z zidov mestnih stavb, le da je dvodimenzionalen in statičen, kljub učinkovitosti ne more vdirati v naše domove. Ko je bila večina zemljanov tudi v »civiliziranih« delelah še nepismena, je bila reklama vezana na človeški glas: glasnik ali oznanjevalec se je potikal po mestnih ulicah in s pojocim glasom »prodajal« blago. Tudi tedaj so poznali specialiste. Nekateri glasniki so bili namreč pravi izvedenci za posamezne vrste blaga, denimo, ribe, sadje ali zelenjavo, vino ali pizzo. In tako so hodili od trgovine do trgovine, od gospodinje do gospodinje. Čim prepričljivejši so bili, tem več so prodali. V resnici - nič drugače kot danes, le diskretnije, čeprav glasneje.

pričljivejši so bili, tem več so prodali. V resnici - nič drugače kot dandanes, le diskretnije, čeprav glasneje.

V torek je v Santi Barbari (Kalifornija) pri 83 letih umrl jazz trobentar »Wild Bill« Davison. Pred dvema tednoma so ga operirali in poseg je uspel, a zdi se, da je nastopilo nekaj težav s krvnim obtokom. Z njim odhaja tudi delček tistega sveta, ki ga povezujemo z nastankom jazza in ki ga še sedaj nekoliko romantično, pojmujejo kot pravi okvir te glasbene zvrsti. Bil je to svet zakajenih in slabo razsvetljenih lokalov, v katerih so odlični belopolti, a predvsem temnopolti glasbeniki za skromen denar in z velikim navdušenjem igrali pozno v noč. Pravzaprav so bili glasbeniki pravi junaki dolgih noči, ob njih pa se je pojavljala bogata galerija petičnežev, ki so si želeli skoka v »podzemlje«, gangsterjev in lepih žensk. Slavna dvajseta in trideseta leta tonejo počasi v pozabo in z njimi tudi tedanja oblika jazza, ki se sedaj vedno vztrajneje seli v koncertne dvorane.

»Wild Bill Davison je eden zadnjih glasbenikov, ki so doživeli dobo gangsterjev. Glasbi se je približal še zelo mlad v Defiancu (Ohio), kjer je odrasčal. Tedaj mu je namreč prijatelj podaril kornet, na katerega je začel navdušeno igrati. O njem govorijo, da je znal izvajati zvoke celo iz vodne cevi. Nastopati je začel v začetku 20. letih takoj zaslovel zaradi svojstvenega stila, ki mu je odprl vrata v svet. V 40. in 50. letih je igral v slavnem newyorškem Eddie Condon's Clubu, sledila je dolga turneja po ZDA, v 80 letih pa je s svojim bandom nekajkrat obiskal Evropo in Azijo. Še pred nekaj tedni je nastopil tudi na Japonskem, čeprav je zadnje čase sorazmerno malo igral in se je posvetil predvsem vodenju svoje skupine - Wild Bill Davison American Jazz Band. Za januar je načrtoval nekaj nastopov v Angliji in Švici, pa mu je smrt prekržila načrte. Člani orkestra so sklenili, da bodo turnejo kljub temu izvedli v spomin na velikega Davisona. V več kot šestdesetletni karieri je Wild Bill Davison posnel tudi preko 800 plošč, prve - stare in težke plošče na 78 obratov - že leta 1924.

V primeru da ne zmorete dovolj-
šnje mere koncentracije, bi se pa-
radi spostili in se počeno nasmaja-
li, vam odsvetujemo Kieslowskega
in vam toplo priporočamo Blakea
Edwardsa, ki se nam predstavlja s
filmom *Skin Deep*, to je s sodobno
inačico na temo »moški, ki je nad-
vse ljubil ženske«. Tudi tokrat gre
za težave mladega moškega, ki ima
lepo in pametno ženo, ob njej pa
vrsto brhkih in vsestransko zanimi-
vijo ljubih. Vse te ženske ga bodo
popolnoma strel in uničile, pa ne
samo zaradi tega, ker ga bodo do-
končno izmzgale, po vsaki pusto-
lovščini bo utrpel tudi precej mate-
rialne škode. Ena se bo, recimo, od-
peljala z njegovim mercedesom,
druga mu bo požgala vilo, in tako

po vrsti druga za drugo, vse pa na »na ženski način«. Težave ima celo s taščo in njenim psičkom. Še dobro, da se naš mladi pisec zateče k zdravniku, pravzaprav k analistu, kar je v ZDA zelo v modi, čeprav ti v takih okoliščinah prav tako lahko pomaga tudi prvi barman, ki ga srečaš po cesti. Barmana pa naš junak

kar pogosto in rad obiskuje. Fant bo tako odkril, da je žena še najboljši ljubica, o svojih bivših damah pa bo ohranil le dober spomin in... neonske preservative, s katerimi se je podal v enkratno parodijo *Vojne zvezd*. Kako okusno, je seveda vprašanje trenutnega razpoloženja.

(ef)

RAI 1 7.00 Attualno: Uno mattina 9.40 Nan.: Santa Barbara 10.30 Jutranji dnevnik 10.40 Variete: Ci vediamo 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Nanizanki: Cuori senza età, 12.30 La signora in giallo 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Rubrika: Fantastico Bis 14.10 Glasbeni variete: Tam Tam Village 15.00 Tednik: L'Aquilone 16.00 Mladinska oddaja: Big! 17.55 Iz parlamenta in vesti 18.05 Nanizanki: Santa Barbara, 19.10 E proibito ballare 19.40 Almanah in dnevnik 20.30 Film: Due ragazzi e... un leone (pust., 1972, r. Bernard McEveety, i. Michael Douglas, Jodie Foster) 22.00 Nanizanka: Alfred Hitchcock presenta, nato Dnevnik 22.40 Nočni rock 23.10 Festival disko glasbe: Mixitalia '89 24.00 Nočni dnevnik 0.15 Rubrika: Mezzanotte e dintorni 0.35 Odprta šola	RAI 2 7.00 Risanke 8.00 Film: Sotto chi tocca! (pust., 1973, r. Frank Kramer, i. Dean Reed) 9.30 Tečaj angleščine in francoščine za otroke 10.00 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è 13.00 Dnevnik - gospodarstvo 14.15 Nanizanki: Capitol, 15.40 Lassie, vmes (15.00) Tutti frutti 16.10 Iz parlamenta - vesti 16.20 Film: Ultimatum alla polizia (dram., 1973, r. M. Simonen, i. Francis Blanche) 17.50 Videocomic in sport 18.35 Nanizanka: Miami Vice 19.30 Rubrika: Rosso di sera 19.45 Dnevnik, sport, vreme 20.30 TV film: Affari di famiglia (2. del) 22.05 Dnevnik - nocoj 22.15 Film: L'una di miele stregata (kom., r-i. Gene Wilder) 23.35 Dnevnik, vreme in horoskop 23.55 Film: Il massacro del giorno di San Valentino (krim., r. Roger Corman, i. Jason Robards)	RAI 3 12.00 Gledališka predstava: I Burosauri (Silvano Ambrogio, r. Ruggero Jacobbi, v. parterju s kritiki in protagonisti Laura Latuada) 14.00 Deželne vesti 14.30 Dokumentarna oddaja: Aladinova svetilka 15.30 Italijansko prvenstvo v bilijardu 16.55 Odprti prostor 17.15 Nanizanki: I mostri - Psicologia infantile, 17.45 Vita da strega - Samanta rischia la bigamia 18.10 Dok. oddaja: Geo 18.45 Športna rubrika: Derby 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 BlobCartoon 20.00 Variete: Blob - Di tutto di più 20.25 Attualno: Una cartolina spedita da A. Barbato 20.30 Attualno: Telefono giallo, vmes dnevnik 23.00 Nočni dnevnik 23.15 Film: I cinque segreti del deserto (vojni, 1943, r. Billy Wilder, i. Franchot Tone) 1.50 Dnevnik - v kiosku	RTV Ljubljana 1 10.10 Mozaik. Tednik, 11.00 Alpe-Jadran, 11.30 nadaljevanje Domovina (E. Reitz, 1. del) 13.30 Video strani 15.45 Video strani 15.55 Žarišče (pon.) 16.30 Dnevnik in poslovne informacije 16.50 Mozaik (pon.). Tednik, 17.40 Alpe-Jadran 18.15 Spored za otroke in mlade: Prigishe priljubljenih pravljic - Kraljič na na zrnju graha 18.30 Nanizanka: Pika Nogavička (9. del) 19.00 Risanka 19.10 TV Okno 19.17 Naše akcije 19.30 Dnevnik 19.55 Vremenska napoved 20.05 Dokumentarna oddaja: Po stopinjah (VB) 21.00 Nanizanka: Ulice San Franciscas (ZDA, i. Michael Douglas, Karl Malden, 3. del) 21.50 Dnevnik in vreme 22.10 Film: Polovica neba (dram., Šp. 1878, r. Manuel Gutierrez Aragon, i. Angela Molina, Margarita Lozano) Pasioni, 17.00 Cuore di pietra, 18.00 Quattro donne in carriera 18.30 Dok.: Človek in zemlja 19.30 Risanke 20.00 Variete: Smešnice in Sportacus 20.35 Film: La pretora (kom., It. 1976, r. Lucio Fulci, i. Edwige Fenech, Giancarlo Dettori) 22.30 Športna rubrika: Forza Italia 23.30 Rubrika o motorjih	TV Koper 12.30 Odbojka: Italija-Kamerun (posnetki) 13.30 TVD Novice 13.40 Rubrika o nogometu: Mon-gol-fiera (pon.) 15.00 Športna oddaja: Juke Box - Zgodovina športa po želji (pon.) 15.30 TVD Novice 15.45 Nočni boks (pon.) 16.30 Košarka - prvenstvo NBA 18.15 Wrestling Spotlight 18.50 TVD Novice 19.00 Odprta meja 19.30 TVD Stičišče 20.00 Nogomet - mednarodna tekma 21.45 Rubrika o košarki: Sotocanestro 22.30 TVD Novice 22.40 Odbojka: Italija-Kamerun (pon.) 23.45 Rubrika: Veliki tenis RTV Ljubljana 2 19.00 Videomeh (pon.) 19.30 Dnevnik 19.55 Premor 20.00 Koncert Simfonikov RTV Ljubljana (prenos iz Cankarjevega doma) 22.00 Skupščinska kronika 22.20 Videonoč 18.00 Rubrika: Ženska TV 19.15 Ogledalo življenja 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Nanizanka: Matlock 21.30 Rubrika o nogometu 22.50 Vesti in sport 24.00 Film: Pixote, la legge del più debole (dram., Braz. 1980, r. Hector Babenco)	RADIO TRST A 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: Koledar, (7.40) Pravljica; 8.10 Ekologija; 8.25 Orkestralna glasba; 9.00 Folklor jugoslovanskih narodov; 9.25 Belezka; 9.30 Revival; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Blues; 12.00 Iz filmskega sveta; 12.25 Priljubljene melodije; 12.40 Revija ZCPZ 88; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.10 Otroški kotiček: Črno na belem; 14.30 Od Milj d Devina; 15.00 Glasbena medigra; 15.1 Kulturni dogodki; 15.40 Jazovski utrip; 16.00 Mi in glasba: Akademija GM; 17.10 Roman: Pod svobodnim soncem; 17.25 Mladi val: Radio za vas - vi in radio; 19.20 Zaključek sporedov. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Pesnice; 9.05 Glasbena matineja; 11.05 Petkovo srečanje; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.00 Dnes; 13.30 Radio danes, radio jutri; 13.38 Do štirinajstih; 14.02 Gremo v kino; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu ob 17.00; 18.05 Vodomet melodij; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z zabavnimi ansambli; 20.00 Oddaja za pomoščake; 20.30 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nočno program. RADIO KOPER (slovski program) 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska slika in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Mladi val; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 O glasbi... ob glasbi; 18.30 Glasbene želje; 19.00 Prenos Radia Ljubljana. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.35 Voden govorno-glasbeni program; 8.35 Mi in vi - glasba in telefon v živo; 9.32 Revival parade; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 Superpass; 10.40 Družinsko vesolje; 11.00 Pogovori o italijanskem jeziku; 11.30 Italiana; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo; 15.00 Ob treh popoldne; 16.05 Disco scoop; 16.45 Made in YU; 17.00 Govorni prispevek; 17.35 Puzzle; 18.35 Mi in vi; 19.00 Glasba; 20.00 Nočni program. RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 19.00 Otroška oddaja: V svetu fantazije; 20.00 Glasbena oddaja: Mix Time; 21.00 Nočni val, nato Nočna glasba.
CANALE 5 7.00 Nanizanki: Fantasilandia, 8.00 Hotel - L'anniversario 9.00 Attualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 9.30 Cerco e offro 10.00 Zdravniški pregled 10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis (vodi Mike Bongiorno), 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori (vodi Enrica Bonaccorti), 14.15 Il gioco delle coppie (vodi Marco Predolin) 15.00 Attualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro (vodi Massimo Guarischi) 16.00 Zdravniški pregled 16.30 Canale 5 vam ponuja 17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito 20.30 Variete: Finalmente venerdì (vodita Johnny Dorelli in Heather Parisi) 					

Od februarja letos je tovarna Internova v Rubijah zaprta Skorajda neverjetna zgodba: tovarna zaprta, lastnik izginil

Sindikati si v teh dneh prizadevajo, da bi zagotovili socialno varnost kakim petnajstim delavcem tovarne Internova v Sovodnjah in da bi od podjetja izterjali nekaj nad sto milijonov na račun neplačanih osebnih dohodkov in odpravnin. Odločilni datum bo 30. november, ko bodo po vsej verjetnosti postavili zahtevo za stečaj podjetja.

Sicer je tovarna in naprave v njej, po odločitvi goriskega pretorja z dne 12. septembra letos, začasno zasežena.

Socialna varnost naj bi bila v obliki izredne podpore za brezposelne, ki naj bi jo odobrilo, oziroma podaljšalo Ministrstvo za delo. Do julija so namreč delavci, ki so bili dobesedno vrženi na cesto, uživali to obliko družbene pomoči. Zataknilo se je ob prošnji za podaljšanje ukrepa. Po mnenju Ministrstva, potek dogodkov v podjetju ni bil takšen, da bi bilo mogoče izredno družbeno pomoč podaljšati. V podjetju je namreč proizvodnja tekla nemoteno, do konca januarja. Nikoli ni bilo kriznega stanja. Mogoče, pravijo sindikati, bi se dalo zadevo rešiti po politični poti, to je s posredovanjem upraviteljev in predstavnikov političnih strank. Župana Gorice in Sovodnj sta že izrazila pripravljenost, da se po tej poti skuša pomagati delavcem, oziroma delavkam, saj gre v glavnem za žensko delovno silo.

V zadevi zaprtja tovarne v Rubijah, kjer so izdelovali papirnate prtiče, naslednje podjetja Eurolin in še prej Lacogo, je še preveč nejasnosti. Tudi zaradi tega ker je eden od lastnikov, če ne edini lastnik, neki Roberto Amann, švicarski državljani, libanonskega porekla, menda izginil neznano kam. Ta gospod je v Rimu bil lastnik družbe s podobnim imenom, ki se je ukvarjala s trgovanjem. Ta družba je nekaj tednov tega zašla v stečaj.

Tovarna v Rubijah je formalno obratovala do 1. februarja letos. Nekega dne je iz Rima prihitel gospod Amann in

na glavni vhod namestil žabico. Nekaj dni zatem so delavci prejeli odslovilna pisma.

Istočasno so sindikati začeli postopek za pravno in socialno varstvo delavcev. Dogodek je takrat šel mimo skoraj neopaženo. Morda ker je zadeval samo peščico delavcev.

Vendar so sindikati s vztrajnim delom odkrili marsikaj, kar bi utegnili pojasniti klavrn (za delavce namreč in za skupnost) konec gospodarske pobude.

Tako naj bi v podjetju v zadnjih mesecih ne bilo nobene proizvodnje, čeprav so delavci prihajali na delo in tudi žigosali kontrolne kartončke. Ta oblika proizvodnje naj bi se začela že jeseni lanskega leta.

Zakaj, čemu?

Danes postaja zadeva že precej jasna: treba je bilo pač upravičiti obstoj podjetja, zato, da se se lahko vnovčili prispevki iz javnih skladov.

Slišati je — sindikati menda razpolagajo s zelo točnimi številkami — da je bilo teh prispevkov za okrog 1,3 milijarde lir.

So šli mar za investicije v zgradbo in stroje? Težko bo dokazati, pravijo sindikati, saj so najsodobnejši stroji prišli v tovarno že leta 1980, večina strojev pa je starih 25 ali 30 let. To so vprašanja na katera skušajo pri sindikatih najti odgovore, čeprav se zavedajo, da ne bo lahko priti do konca. Že zdaj so namreč naleteli na številna zaprta vrata.

Ob tem velja zabeležiti še podatek, da delavci niso edini na spisku upnikov. Okrog šestdeset milijonov lir znaša zahtevke papirnice Guerrini iz Vicenze, nekaj milijonov lir zahteva zavod za socialno skrbstvo (INPS) za neplačane socialne dajatve. Najbrž je upnikov še nekaj.

Slišati je tudi govorice, da naj bi vse težave za Internovo nastale posledično. Eden od glavnih odjemalcev izdelkov, dokler so v tovarni namreč še sploh proizvajali, naj bi bila zadruga Cooperative Cascine iz Rima.

Pokrajina za avtonomijo sekcij ITI in Zois Podpora osamosvojitvi dveh slovenskih šol

Goriški pokrajinski odbor je na svoji zadnji seji odobril sklep, da uradno zaprosi ministrstvo za šolstvo, naj doli osamosvojitve treh šolskih zavodov na Goriškem, med temi dveh slovenskih. Prav te dni smo pisali o sestanku odbora Sindikata slovenske šole s profsorskim zborom slovenske sekcije industrijskega zavoda Galileo Galilei, na katerem so ponovno postavili zahtevo po osamosvojitvi te sekcije, ki deluje v okviru italijanskega zavoda.

To zahtevo je sedaj osvojila tudi Pokrajina. O vprašanju je na seji pokrajinskega odbora poročal odbornik za šolstvo dr. Mirko Špacapan, ki je predlagal naj Pokrajina zaprosi rimske šolske oblasti za osamosvojitve treh šol, ki danes na Goriškem delujejo v okviru drugih zavodov: poleg slovenske sekcije ITI sta to še trgovski tehnični zavod Žiga Zois in krminska sekcija trgovskega tehničnega zavoda Enrico Fermi.

Medtem ko Pokrajina že vrsto let prosi - do danes neuspešno - naj bi ministrstvo dovolilo osamosvojitve goriškega trgovskega zavoda Žiga Zois, je letos prvič, da se zavzema tudi za avtonomijo slovenske sekcije na ITI Galilei. Ta sekcija je namreč šele v lanskem letu, ko so prvi slovenski dijak opraviili maturo, dosegla pogoje

(vseh pet razredov), na osnovi katerih lahko prosi za avtonomijo.

Sedaj odvodi od šolskega skrbništva ali bo prošnjo posredovalo v odobritev (pri tem je seveda zelo pomembno s kakšnim mnenjem, pozitivnim ali negativnim) pokrajinskemu šolskemu svetu, ki bo o tem predlogu zavzel odločilno stališče. Gotovo bo Sindikat slovenske šole, ki je Pokrajini posredoval željo po osamosvojitvi obeh slovenskih zavodov, naredil ustrezne korake tudi pri šolskih organih, da ne bi prišlo do nepotrebnih in neprijetnih zapletljivost v dokončni fazi birokratskega postopka.

Nocoj koncert godbe iz Celovca

V goste prihaja pihalni orkester poštinskih uslužbencev iz Celovca. Drevi ob 20.30 bodo v deželnem avditoriju imeli celovečerni koncert. Glasbeni večer, ki ga prireja kulturno društvo Lipizer, poklanja goriška občinska uprava. Godbo na pihala, ki so jo ustanovili že leta 1928, sestavlja 55 članov. Vsi so uslužbenci avstrijske pošte.

Gorica in univerza

V pokrajinski sejni dvorani bo drevi ob 18. uri posvet na temo "Gorica in univerza". Prireja ga goriška sekcija državnega združenja volilk ANDE, na njem pa bodo spregovorili nekateri izvedenci, ki bodo skušali prikazati problematiko pravnega in čimuspnejšega delovanja novih univerzitetnih fakultet v našem mestu. Uvodno besedo bodo imeli goriški župan dr. Antonio Scarano, predsednik goriške pokrajine Gianfranco Crisci in deželni svetovalec Luigi Blasig.

V PALACE HOTELU V GORICI

bo DANES, 17. t. m., ob 19. uri pisatelj

Lev Detela

bral iz svojega romana "Dunajski valček za izgubljeno preteklost", ki pripoveduje o zgodovinskih koreninah Srednje Evrope in Slovencev. Detelevo delo bo ob 50-letnici pisatelja predstavil dr. Mirko Špacapan.

Gostitelj Vinko Levstik prisrčno vabi vse udeležence v taverno na zakusko ob kozarcu pristnega rdečega in belega iz rimske okolice.

Sedemnajsti občni zbor KD Briški grič

Uspešna gledališka skupina

Sedemnajsti občni zbor Kulturnega društva Briški grič je razgrnil težave, s katerimi se srečujejo števerjanski kulturni delavci. Kadrovske zamenjave zadnjih let niso povsem uresničile zastavljenih ciljev, tako da je društvo odslej postavljeno pred dokaj zahtevno nalogo. O tem in marsičem drugem so razpravljali v ponedeljek zvečer v društvenih prostorih na Bukovju.

Ni mogoče mimo ugotovitve, tako je bilo rečeno na skupščini, da je društveno delovanje zabeležilo določen zastoj prav v času, ko bi se moralo vsestransko razviti. Pridobitev novih in vsestransko ustreznih prostorov na Bukovju, ni dala tistega zagona, ki bi ga lahko pričakovali. Predvsem je bilo opaziti pomanjkanje dejavnosti, namenjene širši publiki. Dejavnost društva Briški grič je bila tudi v zadnjem času usmerjena predvsem v pripravo prireditvev ob prvomajskem slavlju, ki vsako leto privabi v Dvor po več tisoč obiskovalcev. S tem v zvezi pa je bilo na obnem zboru povedano, da bi kazalo posodobiti in obogatiti razstavo vin, ki jo društvo prireja ob sodelovanju Odbora vinogradnikov. Potrebno bi bilo kako drugače ovrednotiti pomen žlanih briških vin, vendar ne zgolj z ekonomskega, ampak tudi s kulturnega vidika.

Kljub temu da vseh zastavljenih ciljev niso uspeli doseči, pa velja zabeležiti tudi nekaj pozitivnih premikov. Tako so v zadnjem obdobju pridno delali člani Gledališke skupine, je povedala Zdenka Bednar. Gledališka skupina Briški grič se je pod mentorstvom Stena Vilarja zasnovoala ob odprtju novega sedeža. Doslej je deseterica otrok nastopila na raznih prireditvah na Goriškem, Tržaškem in

Koroškem. Trenutno pripravljajo novo delo, »Bodi priden«, s katerim se bodo predvidoma predstavili v decembru goriškemu občinstvu.

Pomen dela z mladimi ni toliko v nastopih pred publiko, čeprav je tudi to važno, marveč srečanja na vajah, pripravah itd. Pri tem se mladi spoznavajo, sprostajo, bogatijo svojo domišljijo in besedni zaklad ter, končno, ustvarjajo.

Pomembnost bogatenja ljubiteljske kulture tudi v Števerjanu, je v svojem pozdravu podčrtal predsednik ZSKD za Goriško Rudi Pavšič, mora biti vedno prisotna tudi v zavesti članov društva. Zaradi tega je treba zaviti roka-ve in čimprej odpraviti težave. Novi prostori morajo biti izziv za delovanje

in iskanje novih pobud. Ob tem je Pavšič izrazil željo, da bi v iskanju novih kulturnih oprijemov prišlo tudi do sodelovanja med obema kulturnima društvoma v Števerjanu. Podobno se je izrazil tudi predstavnik SKPD F. B. Sedej Ivan Vogrič.

Občni zbor na Bukovju so sklenili z izvolitvijo novega odbora, v katerem so: Florijan Planinšek, Silvan Pittoli, Peter Komic, Silvan Komic, Robi Juretič, Joško Terpin, Nevenka Klanjšček, Marjan Prinčič, Franko Marassi, Sandra Maraž, Nataša Vogrič, Nadja Grunar, Mateja Klanjšček, Paulo Štekar, Marjan Kristančič, Franko Sošol, Silvester Hlede, Zvonka Bednar in Roman Juretič.

Na sliki predsedstvo na obnem zboru KD Briški grič.

Zbor Slovenski madrigalisti nastopil v Kulturnem domu

Slovenski madrigalisti so v sredo zvečer gostovali v goriškem Kulturnem domu ter, žal ne preštevilnemu občinstvu, ponudili izreden umetniški užitek. V prvem delu koncerta, ki ga je priredila Glasbena matica, so izvajali skladbe Jakoba Gallusa, v drugem pa so segli po zakladnici slovenske ljudske in umetne pesmi. Zbor, ki ima kot geslo Musica noster amor, je vodil Janez Bole. V soboto, 25. t. m., bodo Slovenski madrigalisti peli na Zemonu, 28. t. m. pa v Kulturnem domu v Trstu. (Na sliki — foto Čubej — člani zbora na odru Kulturnega doma v Gorici).

Od včeraj bojkotirajo kazenske obravnave Oster protest odvetnikov

Goriški odvetniki nadaljujejo oz. še zaostrojujejo svoj protest. Prejšnji teden so napovedali, da se bodo od 16. novembra dalje vzdržali vsake dejavnosti pri kazenskih postopkih. V sredo so se ponovno zbrali na izredni skupščini in potrdili napoved, poleg tega pa še sklenili bojkot civilnih obravnava. Od včeraj so tako povsem onemogočene kazenske obravnave na preturi in sodišču, kar zadeva civilne postopke pa se bo protest odvetnikov začel prihodnjo sredo, 22. novembra. Edino izjemo so odvetniki predvideli za postopke, pri katerih so obtoženci v zaporu: v teh primerih iz razumljivih razlogov omogočajo obravnavo. Za vse druge primere pa je včeraj moral pretor (četrtek je namreč dan, ko so na goriški preturi navadno kazenski procesi) odložiti obravnave. Protest odvetnikov je zaenkrat predviden za trideset dni, vendar z možnostjo podaljšanja, če ne bo v tem roku prišlo do pozitivnega odgovora s pravosodnega ministrstva.

Razlogi za tako ostro obliko protesta so strnjeni v šestih točkah resolucije, ki so jo odobrili na skupščini goriških odvetnikov. Odvetniki zahtevajo: 1) naj nobenega sodnika ne premeštuje preden pride v Gorico namestnik, saj tudi začasno pomanjkanje osebja še

poslabša paralizo delovanja sodstva; 2) naj se goriškemu sodišču in tržiški preturi nemudoma dodelita po en sodnik oz. pretor; 3) naj se zapolnijo nekrita mesta v organiku pomožnega in tajniškega osebja sodišča in preture; 4) naj zaradi počasnosti natečajev izjemoma zaposlijo nekaj sodnikov s črpanjem iz vrst odvetnikov oz. pripravnikov; 5) naj država omogoči redno delovanje pravice in s tem rednost dela ter dohodkov za odvetnike; 6) naj se povečajo organiki sodnikov, tajnikov in pomožnega osebja glede na povečan obseg dela, ki so ga že preverili ministrski inšpektorji.

PRIMORSKI DNEVNIK

in ODBOR ZA SREDSTVA

MNOŽIČNEGA OBVEŠČANJA

PRI SKGZ

priredita danes, 17. t. m., ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici

POGOVOR O PRIMORSKEM DNEVNIKU

Vabljeni naročniki in bralci iz mesta, Pevme, Podgore, Št. Mavra.

prispevki

V počastitev spomina tete Marije Mikulus vdove Gravner darujeta Aldo in Elda 50 tisoč lir za SKD Naš prapor.

Za spomenik deportirancem v nemških taboriščih daruje Egon Kraus 20 tisoč lir.

Združenju Alkoholikov na zdravljenju (Club degli Alcolisti in Trattamento) iz Gorice daruje Cesira Feresin 50 tisoč lir.

razna obvestila

Sejem rabljene smučarske opreme bo v soboto, 25. novembra, popoldne na sedežu SPD v Ulici Malta 2.

ZSKD vabi na srečanje z Janezom Mejačem, strokovnjakom za gib, ki bo v okviru enodnevnih gledaliških seminarjev. Srečanje bo v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici, v petek, 24. novembra, ob 19.30.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »La più bella del reame«. Prep. ml. pod 14. letom

VERDI 17.30-22.00 »L'attimo fuggente«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Esageratamente Olinka«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

TEATRO COMUNALE - OBČINSKO GLEDALIŠČE Danes zaprto.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Batman«.

Nova Gorica

SOČA - Nova Gorica 18.00 »Barva nasilja«. 20.00 »Debie osvaja Dallas«.

SVOBODA - Šempeter 20.00 »Moonstruck«. Ob 22. uri »Plavi angeli«.

Nočni kino.

DESKLE 19.30 »Siloviti udarec«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Občinska lekarna v Štandrežu — Ul. San Michele — tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. Antonio — Ul. Romana 147 — tel. 40497.

pogrebi

Danes v Gorici: ob 9.30 Paola Mauri vd. Toros iz bolnišnice sv. Justa na glavno pokopališče.

PRIZNANO POGREBNO PODJETJE

F. Preschern

Sedež: GRADIŠČE OB SOČI - Ul. Aquileia 13 - tel. 99155

AGENCIJE

GORICA - Ul. Vittorio Veneto 137 - tel. 532424

KRMIN - Drev. Venezia Giulia 57 - tel. 60303

RONKE - Ul. San Lorenzo 15 - tel. 778380

DEŽURNA SLUŽBA (24 ur na 24) - tel. 93515

Italijanski kantavtor je nastopil v tržaškem gledališču Rossetti

Gino Paoli, pesnik »majhnih« ljubezni

Gino Paoli (Foto Križmančič)

Če je pesem lepa, resnična, taka, da ti privre iz srca in jo zapoješ s srcem, preživi čas in preseže vse mode, ki so se druga za drugo zvrstile v tem času. Ko jo po letih spetliš, ti morda obudi spomin, kljub letom pa ostaja še vedno sveža, aktualna. Take pesmi je pred dvajsetimi in še več leti pisal Gino Paoli. V sredo, na začetku svojega jesenskega toura po Italiji, jih je zapel v tržaškem gledališču Rossetti na koncertu, ki je potrdil, da kantavtor po rodu iz Tržiča spada ne le med najboljše pisce, pač pa tudi med najboljše interprete italijanske lahke glasbe.

Paoli, eden od očetov italijanske avtorske pesmi, se je predstavil v Trstu v najboljši luči. Sam ve, da občinstvo želi od njega tiste pesmi, po katerih je pred leti zaslovel. Zato se jih ne brani zapeti, tudi zato ne, ker bi bili sicer njegovi koncerti verjetno manj obiskani. Tako jih v teku koncerta poseje sem pa tja, med eno in drugo pesmijo kasnejšega datuma. Vmes posamezne pesmi predstavljajo s kratkim stavkom, z mislijo, ki napove, o čem bo pel.

Gino Paoli že od začetka svoje pevске poti poje o najbolj preprosti stvarih in rečeh, odkriva nove razsežnosti tem preprostostim, brez katerih pa življenje sploh ne bi imelo smisla. V času, ko beležimo v Italiji stopnjevanje rasističnih izpadov poje na primer, da je »barva le luč, luč pa predstavlja upanje«. Pesem Bambino io, bambino tu, tisto, ki je zaslovela v rockerski verziji Zucchera, predstavi rekoč — po Pascoliju — da ostaja v nas vendar-

le vedno nekaj otroškega, na kar pa pozabimo: kdaj? — ko se zaljubimo. Ko odkrijemo ljubezen, pravi pevec, odkrijemo tudi strah, strah, da bi jo izgubili. In že smo pri drugi, neusahljivi temi Paolijevega ustvarjanja.

Paoli je pesnik ljubezni, tako v tekstih, kot v melodijah, v katere glasbeno oblači svoje verze. Ko so pred leti na televiziji razpisali neke vrste vsedržavni natečaj za najboljšo italijansko ljubezensko pesem, je prvo mesto pripadlo prav njegovi Il cielo in una stanza, ki jo je seveda tudi zapel ob sami klavirski spremljavi, podobno kot malo prej drug svoj ljubezenski hit Che cosa c'è. Sam pravi, da poje o ljubezni tako, kot se je pelo pred mnogimi leti, saj se ljubezen v tem času ni spremenila, spremenil se je le način dojemanja ljubezni.

Ob spremljavi res dobre skupine (Dario Picone in Adriano Pennino klavature, Aldo Mercurio bas, Maurizio Fiordaliso (kitara), Bob Fix saksofoni in Vittorio Riva bobni) je kantavtor predstavil tudi vrsto pesmi iz zadnje plošče L'ufficio delle cose perdute. Na tej plošči je posnel eno od pesmi Ric-kyja Gianca, kantavtorja iz šestdesetih let, ki ga tudi spremlja med to turnejo. Gianco je zapel nekaj svojih pesmi, skupaj s Paolijem pa je dokaj dovtipno predstavil Sapore di sale. Gost večera je bil tudi mladi italijanski kantavtor Alesandro Bono, ki je v obilnem dodatku tudi zapel s protagonistom koncerta, in sicer še eno od pesmi, ki jih je Paoli napisal za Zucchera, in ki jo je s svojim glasom spremljal tudi najmlajši del občinstva.

Poleg navedenih je Paoli podaril občinstvu še vrsto svojih pesniških bisserčkov, od pesmi o mački (Gatta), do pesmi o modrem strahu, ki ga je razveseljeval in navdihoval, a je nepreklonno odšel; od pesmi, v kateri faustovsko pravi, da bi zanj, za žensko prodal dušo, do druge pesmi o otrocih (»Vsi velikani, tudi Carnera in Gorbachov, so bili nekoč majhni,« jo je napovedal), do zaključne Quando t'ho vista arrivare. Med koncertom je dokaj protislovno sprva izjavil, da je njegov obraz videl že vse, kar se je videti dalo, nato pa pristavil, da še ne ve, kaj bo počel, ko bo zrastle. V eni od svojih znanih pesmi sam sebe sprašuje, kaj bi lahko pustil, če bi odšel, in tudi odgovarja na vprašanje: Pustil ti bom pesem, ki te bo ogrela, če te bo zeblo, ki te bo nasitila, če boš lačna, ki te bo napojila, če boš žejna, pesem, ki ti bo delala družbo in jo boš lahko zapela tistemu, ki ga boš ljubila po meni... Take pesmi je v sredo pustil Gino Paoli občinstvu v tržaškem gledališču Rossetti.

MARJAN KEMPERLE

Tržaški umetnik se je pred kratkim vrnil z Martinike Nove barve Deziderija Švare

Naš umetnik, slikar Deziderij Švara se je vrnil domov, potem ko je več kot štiri leta preživel na Martiniki (Martinique) v mestu Fort de France. Srečala sva se po njegovi vrnitvi najprej v Repnu, nato še na drugih naših prireditvah. Obljubila sva si, da se bova videla in pogovorila. Končno ni nekaj vsakdanjega, nekaj običajnega, da se član naše skupnosti, pa povrh še kulturni delavec, odseli tako daleč, tja na otok v Karaibskem morju, ki je doživel špan-dalec, nato še francosko in angleško kolonizacijo in je po svoji naravni lepoti, barvitosti, mešanica različnih ras in ljudstev, nekaj edinstvenega, za slikarja pa pravi izziv za ustvarjanje.

»Morda bi bil še ostal na tem prelepem otoku, ker so mi klima, okolje, pa tudi način življenja, odprtost domačinov, zelo odgovarjali. Toda nenadoma sem se zavedel, da že mislim in tudi odgovarjam po francosko. Pa sem se prestrašil: izgubljam svojo narodnostno identiteto; postajam Francoz?, sem se vprašal. Ko sem se zavedal, da je moja asimilacija že blizu, sem se odločil, da se vrnem v svoj rojstni kraj, med svoje ljudi, kamor spadam.«

Po tem kratkem uvodu, s katerim mi je obrazložil, zakaj je odšel po službeni dolžnosti (tudi slikarska žilica mu ni dala miru) v tako oddaljene kraje, sva še malo pokramljala o tem, kako je tam živel, kaj vse je videl, doživel in kakšno je pravzaprav življenje na otoku, kjer so »barve tako lepe in močne, da se jim mora tudi umetnik šele privaditi, da jih občuti, kot resnične.«

Fort de France, kjer je Deziderij Švara živel, je mesto z okrog 150.000 prebivalci. Gre za staro kolonialno središče, ki pa je le še delno staro, vse ostalo je že zgrajeno v modernem stilu. Tu so najprej živeli Indijanci, imenovali so se Arawaki. Bili so miroljuben narod, ki se je preživljal z ribolovom in gojenjem sadja itd. Tem so sledili Karaibi, pa še francoski koloni. Danes je otok francoska last, kjer je francosčina uradni jezik, ljudje v mestih pa govorijo še karaibščino, angleščino in španščino. Tudi sicer so ljudje mešanice raznih ljudstev: črncev, ki so kot sužnji prihajali sem na delo, Indijcev in Evropejcev. 90 odstotkov je tako na otoku Kreolov, 5 odstotkov je črncev, ostali so nasledniki kolonov iz Evrope.

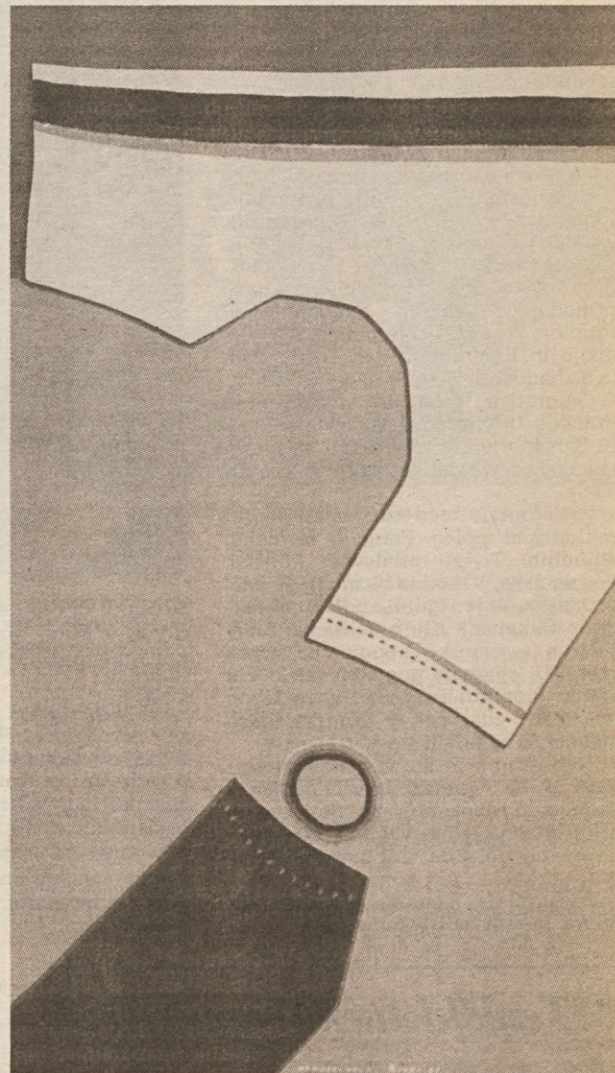
»Ni mi bilo lahko živeti se v ta nov svet, ki je, po klimi, sestavi prebivalstva, po značaju ljudi, po njihovih navadah in običajih, tako različen od našega načina življenja. In potem nisem znal francosčine, ki je tam glavni jezik. Danes mi gre na smeh, ko se spomnim nekaterih svojih tržaških znancev, ki so me hoteli prepričati, da so prestari, da bi se učili slovenščine in da je dvojezičnost tu pri nas prava utopija. Sam sem se takoj prilagodil novemu ambientu in tudi osvojil tamkajšnje govorico. In tu so mi bili domačini v veliko pomoč ter so mi tudi pomagali, da sem spoznal tamkajšnje umetnike, se vključil v njihova kulturna društva in imel tudi svoje razstave, ki so imele lep odmev in uspeh.«

To, da je bil Slovenec, je Švari bilo na Martiniki samo v oporo in pomoč in ne v oviro. »Domačini so zelo odprti ljudje. In ko te spoznajo, ti postanejo najboljši prijatelji, ki te radi uvedejo v svoj svet starih običajev in navad, ki jih doživljajo v plesu, glasbi, pa tudi v slikarski umetnosti.«

»Barvitost pokrajine, lepota ljudi, rodnost zemlje — vse to me je na začetku naravnost šokiralo. Potem sem začel vse te nove, močne barve, osvajati in jih prenašati v svoj način slikanja. In če sta že prej prevladovali v mojih slikah rdeča in črna barva, sta se sedaj povezovali še z modro in drugimi prav tako močnimi barvami.«

Tako so nastajale nove slike, ne samo marine, po katerih je bil Deziderij Švara tu pri nas še posebno znan. Vse te svoje nove stvaritve ima sedaj v Parizu, kjer pripravlja razstavo, ki bo verjetno že v kratkem.

»Ko bo ta razstava mimo, potem bom slike prenesel v Trst in jih tudi tukaj razstavil. Sicer sem imel leta 1986 manjšo razstavo v Tržaški galeriji, ko sem bil tu na dopustu. Sedaj bi želel pokazati vse to, kar sem med svojim

Deziderij Švara: Rendez-vous

bivanjem na Martiniki, pa ob vseh potovanjih, ki sem jih naredil v Srednjo in Južno Ameriko, ustvaril.«

»In sedaj, ko ste se vrnilo, kakšni so vaši občutki? Kako ponovno doživljate Trst?«

»Najbolj žalostna je ugotovitev, da se Trst, vsaj kar zadeva nas Slovence, ni v ničemer spremenil. Morda je še bolj siv, bolj sam vase zaprt, kot je bil pred mojim odhodom. Še vedno odklanja našo kulturo in nas kot narod. Ves svet širi svoja obzorja, ljudje se iščejo, hočejo se med seboj čim bolj spoznati; tu pri nas pa še vedno živimo Slovenci strogo ločeni od večinskega naroda. Ta zaprtost me hromi. Vendar ne bom vrgl puške v koruzo. Zopet navezujem stike s svojimi kolegi, prijatelji, zopet se želim vključiti v našo kulturno stvarnost, zopet želim ustvarjati tukaj, kjer sem se rodil, kjer so moje korenine, kjer je moja družina. Morda ne bom več marinist; prav gotovo sem stil svojega slikanja spremenil. Želim pa si ustvarjati in tako dati svoj prispevek k dejavnosti, ki je tu med nami močno razvejana ter je že dala in prav gotovo še bo, dobre umetnike.«

NEVA LUKEŠ

Delo Marka Waltritscha je založila Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica v Nabrežini Knjiga o posojilnicah na nabrežinskem Krasu

Slehera knjiga, ki je dana na razpolago občinstvu, pomeni bogatstvo naroda; je znak ustvarjalnosti ne glede na tematiko. Toliko bolj je to vredno za Slovence, ki živimo izven matične domovine. Konec oktobra in prve dni novembra sta pri nas izšli kar dve knjigi z gospodarsko tematiko, kar je vsekakor redkost. Zanimivo je, da sta ju založili tržaški hranilnici, in sicer Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica v Nabrežini ter Hranilnica in posojilnica na Opčinah. Knjigi sta po svojem konceptu bistveno različni, a obe opisujeta dogajanje na tržaškem Krasu. Skratka, gre za pisanje o nabrežinski in openski hranilnici.

Sama ovojnica knjige o Posojilnicah na nabrežinskem Krasu (avtor Marko Waltritsch) povzame v slikovni obliki razvoj denarništa na tem področju. Na prvi strani vidimo sodobno sliko Nabrežine in v ozadju prav dobro viden železniški most, ki označuje ta predel Krasa, na hrbtni strani so reprodukcije štirih izkaznic Hranilnega in posojilnega društva v Nabrežini, Kmečke hranilnice in posojilnice v Devinu, Ljudske hranilnice in posojilnice ravno tako v Nabrežini ter Kmečke hranilnice in posojilnice v Sempolaju. Danes spadajo ti kraji pod devinsko-nabrežinsko Občino, ki je bila svoj čas porazdeljena na razne teritorialne enote. Današnja posojilnica je nastala iz združitve teh štirih zavodov in tako lahko govorimo, da je prava naslednica pred stotimi leti ustanovljenega prvega krajevnega denarnega zavoda.

Avtor je v spremni besedi poudaril, da »bodo bralci v tej knjigi našli zgodovinski pregled posojilnic na nabrežinskem Krasu. To je kronika dogajanja zadnjih sto let«. S temi besedami je povedano, da ne bo govor le o delovanju hranilnic, ampak o celotnem življenju. Bralec bo izsledil vzroke, kako in zakaj je prišlo prav v tem obdobju

Marko Waltritsch

do nastajanja hranilnic, kako so ljudje živeli, iz česar lahko zarišemo tudi socialno podobo prebivalstva in posledice političnih in vojnih dogodkov, ki so v zadnjih sedemdesetih letih bistveno zarezali v zemljepisno narodnostno in socialno stanje okolja. Sprememba meje povzroči kopico novosti in travm, a še enkrat gre poudariti, da je odnos vladajočih sil še huje pretresel celotno našo strukturo.

Prva poglavja knjige so namenjena prikazu dogajanja na našem Krasu v 19. stoletju. Avstro-ogrsko cesarstvo je uredničevalo geslo: »Temelj svobodne države je svobodna občina«. Tako so nastale manjše občine, ki so se ohranile praktično do konca prve svetovne vojne. Industrijsko opiranje kamnolomov, gradnja železnic in cest, razvoj ladjedelništva v Tržiču je prinesel

kmečkemu prebivalstvu, ki se je dejansko preživljalo s težavo na tej skopi zemlji, nov vir dohodkov. Žene, otroci in ostarele osebe so ostale vezane na svojo zemljo, mladeniči in odrasli moški pa so delali v bližnji okolici, da bi zagotovili družini denarna sredstva. Zemlja je ostala še vedno naravno bogastvo in temu so pričla razne tožbe in pritožbe, ki so sledile porazdelitvi občinskih zemljišč.

V teh socialnih upravnih gospodarskih razmerah so bili dani predpogoji za ustanovitev posojilnic. Na tak način so naprednejši in podjetnejši domačini skušali preprečiti pojav odeduštva, ki se je hitro širil. Dokazila o tem so tožbe in razni sodni spisi. In v tem ozračju so nastale štiri posojilnice: leta 1888 Hranilno in posojilno društvo v Nabrežini, leta 1908 Kmečka hranilnica in posojilnica v Devinu ter leta 1914 Ljudska hranilnica in posojilnica v Nabrežini pa Kmečka hranilnica in posojilnica v Sempolaju. Vse štiri so preživele prvo vojno viхро in so nadaljevale s svojim poslovanjem do leta 1929.

17. novembra 1929 je prišlo na pobudo tajnika nabrežinskega »fašja« do skupne seje s predstavniki vseh štirih hranilnic; seji sta prisostvovala nabrežinski župan ter inšpektor medpokrajinske sekcije za posojilništvo iz Trsta. Prav inšpektor je obrazložil, da tako razdrobljeno denarništvo nima bodočnosti, saj so bile med tem časom tudi občine strnjene v večjo upravno enoto in da zaradi tega bi bilo umestno, da se zavodi združijo. Iz tega izhaja, da je bila združitve vsiljena z namenom, da bi fašistična oblast lažje preverjala delovanje in se postopno polastila premoženja. Občni zbor Ljudske posojilnice je bil 8. decembra in takrat je prišlo do dejanske spojitve ostalih treh posojilnic v Nabrežinsko. Občni zbor je še vedno potekal v slovenščini, saj je navedeno, da je prisotni notar

znal slovenski jezik. Na tem občnem zboru je prišlo tudi do novega poimenovanja posojilnice. »Slovenskega teksta ni bilo več. Starega Cassa popolare di prestiti di Aurisina - Consorzio registrato a garanzia illimitata so spremenili v Cassa rurale di prestiti Aurisina - Società cooperativa in nome collettivo«. Ravno tako je izginila slovenščina iz zapisnikov sej in iz zaključnih računov. Avtor Marko Waltritsch ugotavlja, da je bil v knjigi sej verjetno dodan kasneje zapisnik v slovenščini (9. 11. 1944). Na seji so bili prisotni Josip Skrk, Albin Legiša, Josip Colja in Ivan Milič. Med drugim je v zapisniku navedeno, da Škrk predlaga Osvobodilni fronti posojilo 10.000 lir. Prisotni so sicer ugotovili, da je sklep težko izvedljiv, a vendar ni nikjer navedeno, da bi bil zavrnjen. Iz tega lahko sklepamo, da je tudi nabrežinska posojilnica denarno podprla Osvobodilno fronto.

Nadaljna poglavja pišejo o obdobju obnove, ker je bila ob koncu druge svetovne vojne posojilnica praktično brez sredstev. Obnova je bila težavna in dolgotrajna, a osemdeseta leta so prinesla razcvet in ojačenje zavoda. Naraslo je premoženje, narasla so zaupana sredstva; zaradi tega je nastala tudi potreba po povečanju osebja, posojilnica si je zamislila odkup in preureditev sedeža. Dela so trenutno že v teku.

Zanimiv je pregled članstva v posameznih posojilnicah. V glavnem so bili to domačini, in sicer obrtniki ali posestniki; redki so bili uradniki ali železničarji. Med novo včlanjenimi v letu 1896 v Nabrežini zasledimo ime Emila Tönniesa, industrijalca iz Ljubljane; leta 1911 se je včlanil neki Ivan Regent, uradnik iz Trsta. Med člani Ljudske hranilnice v Nabrežini zasledimo ime Josipa Frankoviča - akademika (zasebnik) ter arhitekta Antona Radoviča. Med člani se z leti vpisujejo

tudi gostilničarji in trgovci. Do leta 1930 so imena članov napisana v pravem slovenskem pravopisu. Leto kasneje, torej takoj po združitvi posojilnic, pride do preobrata. Vsi priimki so potujčeni. Ni potrebno navajati primerov, saj je vsem prav dobro znano, kako so oblasti spaliče priimke in imena. Po drugi svetovni vojni ugotavljamo počasno vračanje na originalno poimenovanje članov, tudi če je še mnogo potujčenih priimkov.

Tudi slikovno gradivo knjige je nadvsem zanimivo. Stare razglednice nazorno kažejo na utrip časa. Na sliki nabrežinske železniške postaje vidimo npr. napis »Nabrežina - Postaja - Nabresina - Bahnhof - Stazione«. Na drugi napis: Nabrežinski kamnolom, Steinbruch bei Nabresina, Cava di Nabresina. O nazivu »Aurisina« ni ne duha ne sluha. To dejstvo smo ugotovili tudi iz poročil in knjig, ki so jih objavili poveljniki italijanske vojske in šoški fronti. Na panoramski razglednici seljsanske zaliva je napis samo v nemščini in se glasi: Seebad Sistiana mit Parkhotel. Očitno je torej, da so ta kraj v glavnem obiskovali prebivalci iz notranjosti avstro-ogrskega cesarstva. Razglednice manjših zaselkov imajo samo slovenske nazive krajev.

Bralec, ki bo vzel knjigo v roke, bo vsekakor izsledil mnogo zanimivih novic in podatkov, branje ga bo pritegnilo, ker piše avtor Marko Waltritsch razumljivo in privlačno. Mnogi se bodo spomnili težkih časov, ki se odražajo skozi zgodovino posojilnic ali pa bodo podoživljali svoja mlada leta, ko so bili soudeleženi pri dogodkih.

Današnjemu odboru Kmečke in obrtne hranilnice in posojilnice v Nabrežini, ki je izdajatelj knjige, in seveda avtorju gre posebna zahvala, da nam nudijo priložnost spoznanja življenja na tem zahodnem predelu tržaške pokrajine in domačega Krasa.

ODD KALAN

Jutri v 8. kolu košarkarskega prvenstva D lige Borovci na težkem gostovanju v Moglianu

Torkova zmaga v mladinskem državnem prvenstvu proti Ferroviariu je nedvomno vtila v Borovem taboru novega poguma in zaupanja, saj nastopa tudi v članski vrsti našega četrtoligaša več mladincev. Zmaga Borovih juniorjev pa je pred člansko tekmo v Moglianu zato precej pomembna.

S to trditvijo se strinja tudi Borov trener Andrej Žagar, ki tako meni: »Za moralo v ekipi je torkov uspeh med mladinci vsekakor zelo dobro došel tudi za člansko ekipo. Sicer pa je srečanje v Moglianu zelo težko, in to iz dveh razlogov: prvič, ker igramo v gosteh in drugič, ker je Mogliano visoko uvrščen na lestvici. Če dodamo še, da nam je nasprotnik nepoznan, je to še dodatna težava. Sicer se ne vnaprej predajemo ne za to tekmo in niti za nadaljnje tekme v tem prvenstvu. Liga je še dolga in prepričan sem, da bomo imeli še možnost, da se izkažemo.«

Borovci bodo nastopili jutri v Moglianu s svojo najboljšo postavo. Vsi so namreč zdravi, forma se počasi vzpenja in med našimi je tudi prisotna velika volja po zmagi.

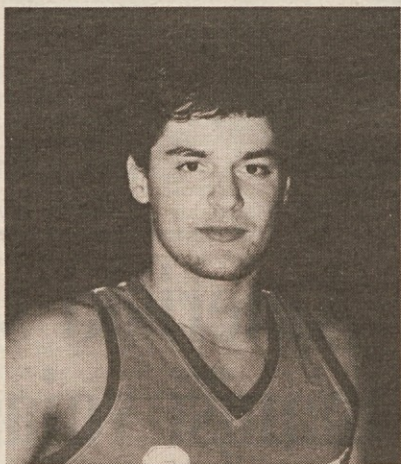
Tekma Mogliano - Bor Radenska bo jutri v Moglianu Venetu s pričetkom ob 21.00.

Na sliki (foto Križmančič) borovec Paulina (v belem dresu) skuša ujeti žogo na prvenstveni tekmi proti Saciji.

Jutri v 2. kolu košarkarskega promocijskega prvenstva v Repnu Slovenski derbi Kontovel - Cicibona

Cicibona in Kontovel, ki sta pričeli promocijsko prvenstvo z lepima zmaga, se bosta srečali že v drugem kolu prvenstva jutri v repenski telovadnici s pričetkom ob 20.30. Ekipi sta si dokaj enakovredni, domače igrišče, izkušnost in telesna premoč pa so na strani Kontovela, ki je zato tudi favorit. Ekipi sta se že večkrat srečali; v lanskem prvenstvu je vsaka slavila na lastnem igrišču, letos pa je Kontovel zmagal bodisi na turnirju, kot v dveh prijateljskih tekmah. Za mnene pred jutrišnjim derbijem smo vprašali trenerja obeh ekip.

Igor Meden, trener Kontovela: »Prepričan sem, da se bosta naši dve ekipi borili za sam vrh lestvice, tako da je derbi prišel res prehitro. Vsekakor bo to velika borba na igrišču, najbrž bodo prav malenkosti odločale za zmago ene, oziroma druge ekipe. Napoved je res težka, obe ekipi razpolagata z dobrimi posamezniki, Cicibona pa uvršča pravo selekcijo, saj v njeni ekipi zasledimo bivše Bregove, openske in Borove igralce, kar občudujem pri Ciciboni pa je prav gotovo njen pristop in skrajno športno vedenje ter zagrizenost ob vsaki priliki in ob vsakem rezultatu. Mi imamo nekaj težav s poškodovanimi Štoke in Čuka, upam pa, da bomo za to tekmo povsem nared.«

Štefan Gulič (Kontovel)

Mario Mari, trener Cicibone: »Kot je že običaj ob takih tekmah bi dejal, da ni favorita. Obe ekipi se poznata zelo dobro, mislim, da se je Kontovel zelo odprl s prihodom Guliča, ki igra zelo zrelo in urejeno, a ob njem pa je zelo nevarnem Grilanc. Moč Kontovela je prav gotovo v

tem, da je ekipa zelo homogena in ima mnogo variant, tako v obrambi kot v napadu. Mi smo vsekakor pripravljeni in seveda pričarani v lastne moči, tako da bo tekma izenačena in napeta do konca.« (V. Jogan)

Jutri na igrišču tudi Dom Gometal

Jutri bodo Brumnovi varovanci igrali na domačih tleh proti ekipi Unione Giovanile Goriziana, ki je nekakšen novinec v tem prvenstvu. To moštvo je namreč v prejšnji sezoni nastopalo pod drugim imenom.

Domovci so v prejšnjem prvem kolu na tujem zaslužno premagali solidno ekipo Edere. Našim se še pozna določena neugranost in pomanjkanje prave učinkovitosti v napadu. Obramba deluje zadovoljivo. V nedeljskem srečanju so se igralci izkazali zlasti pri metanju prostih metov, saj so dosegli kar 33 košev (75 odstotna realizacija).

Belo-rdeči imajo vsekakor v tem kolu lepo priložnost, da pospravijo novi par prvenstvenih točk pred težkima zaporednima srečanjima na tujem proti Albi iz Krmina in ekipi Igc iz Starancana.

Jutrišnje srečanje med Domom Gometal in UGG bo ob 18. uri v telovadnici Kulturnega doma v Gorici. (af)

naše šesterke v mladinskih prvenstvih

UNDER 18 ŽENSKÉ

SKUPINA A

V četrtem kolu je prišlo do neprijetnega presenečenja. Ekipa Agoresta je klonila pred Farro po petih setih igre. Sicer Agorest ostaja še vedno pri vrhu lestvice, pred njim pa si prvo mesto delijo kar tri ekipe.

IZIDI 4. KOLA: S. Luigi - Mossa 0:3, Farra - Agorest 3:2, Libertas Gorizia - Fresco Discount 0:3.

LESTVICA: Farra, Mossa in Fresco Discount 6, Agorest 4, S. Luigi 2, Libertas Gorizia 0.

SKUPINA B

V tej skupini je treba zabeležiti ponovni spodrsrlaj Soče, ki je prepustila nasprotnicam točki po petih setih igre. Najzanimivejše srečanje pa je bil dvoboj med Villacher Bierom in Aclijem iz Ronk. Rončanke so zmagale v gosteh in so zasedle prvo mesto na lestvici. Počivala je Azzurra.

LESTVICA: ACLI Ronchi 6, Torriana in Villacher Bier 4, Soča 2, Azzurra 0.

UNDER 18 MOŠKI

Goriška Olympia ostaja sama na vrhu razpredelnice in ni prepustila točk nasprotnikom. Prepričljivo napreduje tudi Soča, ki za Goričani zaostaja le za par točk. Vse kaže, da se bosta prav Soča in Olympia potegovali za prvo mesto na lestvici, saj nobena od drugih ekip ni tako nevarna, da bi lahko ogrozila slovenske odbojkarje.

IZIDI 4. KOLA: ACLI Ronchi - Armonia e Salute 3:0, Soča - Turriaco 3:0, Olympia - S. Luigi 3:0.

LESTVICA: Olympia 8, Soča 6, ACLI Ronchi in S. Luigi 4, Armonia e Salute 2, Libertas Turriaco 0.

UNDER 13 ŽENSKÉ

Ker je odbojkaric vedno več je letos v teku tudi prvenstvo under 13, kjer nastopa kar deset ekip, tri pa so slovenske. V prvem kolu sta Agorest in Olympia zmagali, medtem, ko je Soča potegnila krajši konec.

IZIDI 1. KOLA: Agorest - Torriana 2:1, Intrepida - Soča 3:0, Olympia -

1. kolo Trofeje Jadran v minibasketu v Repnu

Borovci, Kontovelci in poletovci uspešni

Trenutek z nedeljskega srečanja med Poletom in Sokolom.

(Foto Magajna)

Kot v prvem kolu turnirja Igre pod košema so bile tudi nedeljske tekme v Repnu v okviru 1. kola četrte Trofeje Jadran minibasket za letnike 1978 in mlajše zanimive in dokaj napete.

V prvem srečanju med Poletom in Sokolom so poletovci z boljšo skupinsko igro zaslužno zmagali, med Naberžinci pa se je zlasti izkazal Jan Umek, ki je bil s 24 točkami najboljši strelec srečanja. Medtem ko so bili Openci zanesljivo boljši v prvih dveh četrtinah, so v preostalih dveh sokolovci močno reagirali in tudi nadoknadili večji del zaostanka.

Najbolj izenačena je bila druga tekma med Kontovelom in Domom. Med Kontovelci se je odlikoval Boštjan Starc, ki je dosegel kar 26 točk, domovci pa so bolje skupinsko igrali. Če pomislimo, da še pred nekaj meseci pri Domu niso imeli niti enega minikošarkarja, je seveda kar presenetljivo, kakšen napredek so mladi Goričani napravili pod vodstvom trenerja Tedijskega Devetaka in ob požrtvovalnem delu Livija Semoliča.

Na zadnjem srečanju so se izkušeni borovci spoprijeli z vsaj leto mlajšimi Brežani, ki so bili v težavah v prvih dveh četrtinah, ki sta ju borovci dobili z 9:1 in 25:2. V naslednjih dveh pa so se Brežani znatno opogumili in zadnjo četrtino celo dobili s 5:3.

Naj omenimo, da bo prihodnje, 2. kolo na stadionu »Prvi maj« 10. decembra.

POLET - SOKOL

51:40

POLET: Malalan, Milič 2, Košuta 6, Senica 2, E. Lakovič 14, Fonda 2, Genardi 8, Hrovatin, I. Lakovič 13, Rebecchi 2, Taučer, Sosič 2, Budau.

SOKOL: Širca 4, Rebula 12, Hrovatin, Umek 24, Masten, Jaklič, Pahor, Stanič, Lupinc, Brežigar.

SODNIK: J. Mahnič.

KONTOVEL - DOM

42:38

KONTOVEL: Grilanc, Samec, Drašič 7, Kralj, Starc 26, Šušteršič 2, Bukavec 3, Budin 4.

DOM GORICA: Cej 7, Morgut 4, P. Devetak 7, G. Devetak 18, E. Devetak, Covi, Mučič 2, Komauli, Cozzucoli.

SODNIKA: V. Žiberna in O. Pregarc.

BOR - BREG

47:12

BOR: Jagodic 5, L. Kafol, N. Štokelj, Omari 2, Bonamore 10, A. Kafol 4, Turk 6, Furlan 2, Perkovič 13, D. Štokelj 3, Baltz 2.

BREG: Cova, Gigante 3, Stefančič 1, Kermac, Slavec 4, Žiberna 2, Zobin 2, Metlika, Lista, Kozlovic, Mura.

SODNIKA: Pregarc in Žerjal.

LESTVICA

Bor, Kontovel in Polet 2, Sokol, Dom in Breg 0.

PRIHODNJE KOLO (10. 12. 89)

Bor - Polet; Breg - Kontovel; Dom - Sokol. (Vse tekme bodo na stadionu »1. maj« v Trstu). (bl)

obvestila

SK BRDINA obvešča člane, da so na razpolago na društvenem sedežu izkaznice FISI in društvene izkaznice za leto 1989/90. Člani jih lahko dvignejo v ponedeljek od 19. do 21. ure.

ŠD BREG - smučarski odsek priredi sejem smučarske opreme, in sicer v telovadnici v Dolini. Opremo sprejemajo v ponedeljek, 20. t. m., in v torek, 21. t. m., od 19.30 do 21. ure. Prodaja opreme bo v soboto, 25. t. m., od 18. do 21. ure, v nedeljo, 26. t. m., od 10. do 12. ure ter od 16. do 19. ure ter v ponedeljek, 27. t. m., od 18. do 21. ure. Vabljeni vsi zainteresirani!

ŠAHOVSKA KOMISIJA ZŠSDI prireja jutri, 18., in v soboto, 25. t. m., 7. redno zamejsko šahovsko prvenstvo, veljavno za 3. memorial Zlatka Jelinciča. Igrali bodo po sistemu aktivnega šaha (pol ure za igralca na partijo). Memorial bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nad.) ob 15.30. Vabljeni vsi zamejski šahisti s Tržaškega in Goriškega!

SK DEVIN - ŠD SOKOL priredita 25., 26. in 27. novembra v dvorani Igo Gruden - Nabrežina št. 89 (v neposredni bližini Trga sv. Roka) sejem nove in rabljene smučarske opreme. Stojan in Any s trgovino 3 A Sport (Tržič - Drevored San Marco 5) vam bosta na razpolago z novostmi 1989/90. Urnik sejma: v soboto, 25., in ponedeljek, 27. t. m., ob 15. do 21. ure in v nedeljo, 26. t. m., od 10. do 21. ure.

JADRALNI KLUB ČUPA vabi člane in prijatelje na klubsko večerjo, ki bo jutri, 18. t. m., v restavraciji Urdih v Mavhlinah. Prijave sprejemajo do 17. t. m. pri Optiki Malalan na Opčinah (tel. 213957) in v trgovini Bavcon v Gorici (tel. 31662).

ALPINISTIČNI ODESK SPDT vabi svoje člane na redni sešatek, ki bo danes, 17. t. m., ob 20.30 na sedežu odseka, Ul. Carducci 8, 2. nadstropje. Vabljeni!

ZŠSDI obvešča, da bo danes, 17. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah, Ul. Ricreatorio 1, seja teritorialnega odbora za Tržaško, razširjena na vse predsednike športnih društev.

AD BOR INFORDATA sklicuje za jutri ob 17. uri na stadionu »1. maj« v Trstu, redni letni občni zbor. Vabljeni vsi člani in simpatizerji.

ŠPORTNA ŠOLA TRST

sporoča, da bo redni občni zbor v četrtak, 23. t. m., v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, z naslednjim dnevnim redom: 1. otvoritev; 2. poročila o delovanju ŠŠT; 3. razprava o poročilih; 4. volitve novega odbora; 5. razno.

Začetek v prvem sklicu ob 20.30 in v drugem sklicu ob 20.30. Odbor

Jutri na občnem zboru

Atleti Bora Infordata bodo podali obračun

Jutri ob 17. uri se bodo na »1. maju« v Trstu zbrali člani atletskega društva Bor Infordata na rednem občnem zboru, da bi ocenili pomanjkljivosti in prednosti, ki jih je prinesla pretekla sezona.

O tem bosta govorili, upajmo, da ob diskusiji članstva, tudi splošno predsedniško in tehnično poročilo.

Najboljša atleta društva, Klavdija Kozlovic in Igor Sedmak pa se bosta dopolne udeležila testiranja na fakulteti za telesno kulturo v Ljubljani.

Za ta dva atleta, ki sta sicer že sredi uvodnih ciklusov, se za specialnimi kineziološkimi meritvami začena realizacija projekta za naslednjo sezono. Za to sezono pa imata oba izdelan natančen program in ustrezne cilje, zaradi katerih bo pristop k pripravljalnemu obdobju treniranja bistveno bolj razgiban in zahtevnejši.

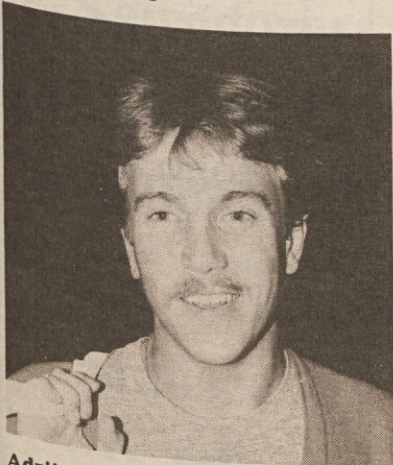
(I. P.)

danés igra za vas - danés igra za vas

Adrijan Sosič

totocalcio

Atalanta - Bari	1
Bologna - Verona	x
Fiorentina - Ascoli	1
Genoa - Cesena	1 x
Inter - Milan	1 x 2
Lecce - Cremonese	1 x
Napoli - Sampdoria	1 x 2
Roma - Lazio	x 2
Udinese - Juventus	1 2
Cosenza - Messina	x
Reggina - Pisa	2
Torres - Catania	1
Cavese - Turris	x

Adrijan Sosič (letnik 1955) je bil že od mladih nog vsestranski športnik. V začetku se je ukvarjal z odbojko in atletiko, šele nato pa se je lotil košarke. Svojo košarkarsko pot je začel kot naraščajnik pri Boru, kot mladinec pa je nastopil s Poletom. Z odlično igro si je prislužil mesto v združeni ekipi Jadrana, v kateri je bil tudi kapetan. Dolgo košarkarsko kariero pa je končal v promocijskem prenstvu pri Boru, Poletu in Kontovelu. Prejšnji teden je Dušan Košuta pravilno napovedal 8 izidov.

konjske dirke - konjske dirke

Za dirko v Padovi bi poskusili bazo s sk. 2, v kateri je glavni favorit za končno zmago Hi Lass Lauxmont. V sk. X bi opozorili na Mister Alma, ki je trenutno v dobri formi in mu podobne dirke ležijo. Med prvimi bi moral biti še Whiteland (sk. 1).

V Bologni je najsolidnejša sk. 1 z Estevo na čelu. V sk. X bo nastopil regularni Elgerid, med boljšimi pa je še Ghesir (sk. 2), ki se je spet vrnil v odlično formo.

V Neaplju bi opozorili na Farsala Cm (sk. 2), ki je bil najhitrejši na nedavni podobni dirki. V ospredje bi se moral prebiti tudi Escort Adam (sk. X). Nase bo dokaj verjetno opozoril še Boscaiolo (sk. 1), čeprav bo startal v drugi vrsti.

V Tarantu bi najprej omenili Fejara Cafa (sk. X). Enakovreden tekmeč bi moral biti Gradesty (sk. 1), presenečenje pa lahko pripravi Evasio (sk. 2).

V Firencah bi prvo mesto moralo biti oddano Esanguetu (sk. 2), seveda če ne bo delal napak. V sk. 1 bo regularni Ebuyen, po številnih ocenah pa je resen kandidat za zmago še Boronio (sk. X).

Težka je napoved za dirko v Rimu. Poskusili bi z Lord Cresto (sk. 2), vendar le v primeru, da bo teren mehak. Iz sk. 1 bi se med prve moral prebiti Go Henri, iz sk. X pa bi se lahko uveljavil Fluo.

Dirka tris

Dirka tris bo ta teden v Bologni, kjer se bo na startu zbralo 21 konj. Naši favoriti: 13 Gonzales Om, 2 Flam-bard, 12 Ducavastu. Za sistemiste: 14 Granata Jet, 17 Expert Bi, 18 Duilio Red.

totip

1. — prvi	2
2. — drugi	1 X
3. — prvi	1
4. — drugi	X 2
5. — prvi	2
6. — drugi	X 1
7. — prvi	2
8. — drugi	1 2
9. — prvi	X
10. — drugi	2
11. — prvi	2
12. — drugi	1 X

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 12.000.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojeanci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglas - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Mali oglasi 850 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

petek, 17. novembra 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Glavna kandidata sta predstavnik desnice in lider delavskih vrst

Po skoraj tridesetih letih v Braziliji prve neposredne predsedniške volitve

SAO PAULO — Brazilci so prvič od leta 1960 neposredno volili predsednika republike. Prvič pa so na sedežih veleposlaništev volili tudi Brazilci, ki živijo v tujini. Delni rezultati so v bistvu potrdili napovedi, in sicer, da bosta na teh volitvah vodila lider delavske stranke Luis Inacio Lula da Silva ter predstavnik desne sredine Ferdinando Collor de Mello. Na tretjem mestu je pristal guverner Ria de Janeiro, Brizola, ki tudi predstavlja levico. 17. decembra bo torej balotaža med Lulo in de Mellom, opazovalci pa menijo, da ima slednji nekaj več možnosti, saj je še razmeroma mlad, sicer pa zelo aktiven in podjeten, kar pa je najpomembnejše, ni bil nikoli vpleten v noben škandal.

V Braziliji ne obstajajo volilni uradi, ki bi sproti objavljali volilne rezultate. Ankete in napovedi spadajo v pristojnost statističnih inštitutov, za njihovo objavo pa običajno skrbijo zasebne televizijske postaje. Statistični urad iz Toleda je kmalu po zaprtju volilnih sedežev začel objavljati prve rezultate, iz katerih je bilo razvidno, da je de Mello dobil največ preferenčnih glasov, in sicer 26,8 odstotka, Lula jih je

imel 21,6, na tretjem mestu je bil Brizola s 16,8 odstotka. Lula je dobil največ glasov v industrijskih središčih, de Mello pa je posebno priljubljen med prebivalci manjših mest.

Kljub temu da Collor de Mello uradno predstavlja desnico, je v teku volilne kampanje stalno poudarjal, da so njegove ideje liberalne. Zavzema se predvsem za zatiranje korupcije. Med volilci velja za modernega upravitelja s pogumnimi idejami, zaradi česar ga vladni predsednik Jose Sarney »preganja«. V njegovi rodbini se politična angažiranost predaja iz roda v rod, saj je bil že njegov ded minister za delo, njegov oče pa guverner dežele Alagoas. Ferdinando de Mello se je pred ljudstvom uveljavil z ostro kampanjo proti visokim funkcionarjem, ki so dobivali astronomske plače, ne da bi sploh delali. Funkcije so največkrat kupili, ali pa so jih dobili »v dar«.

Največjo novost med predseniškimi kandidati pa predstavlja Inacio Da Silva Lula, delavec in sindikalist, ki mu je uspelo priti v sam vrh kandidatne lestvice. Lula uživa podporo vseh demokratičnih sindikalnih gibanj.

V Braziliji je bilo, kot kaže, vroče tudi na voliščih

(Telefoto AP)

Zamenjali moldavskega sekretarja Litovce pa v Moskvi prepričujejo

MOSKVA — Na včerajšnjem plenu CK moldavske komunistične partije so razrešili dolžnosti prvega sekretarja Semiona Gussuja, na njegovo funkcijo pa so imenovali dosedanjega drugega sekretarja tadžiške partije Pjotra Lučinskega.

S to potezo skuša moldavska partija predvsem pa Moskva pomiriti položaj v Moldaviji. Moldavska ljudska fronta je namreč zahtevala odstop celotnega partijskega in vladnega republiškega vodstva, ki ga dolži, da je klonilo pred zahtevami Rusov in Moskve. V preteklih dneh so bile v Moldaviji množične protestne manifestacije Moldavcev, ki so zahtevali osvoboditev moldavskih političnih jetnikov, ukinitve 6. člena zvezne ustave o vodilni vlogi partije in priznanje moldavske samobitnosti.

Gussujeva odstranitev je nedvomno prva pomembnejša zmaga ljudske fronte. Že res, da je bil Gussu zadnji

republiški sekretar, ki ga je še imenoval Leonid Brežnjev, a se je po vzponu Gorbačova dobro vživel v novo stvarnost in demokratične tokove. Sedaj bi moral postati neke vrste grešni kozel, ki naj bi s svojim odstopom pomiril nacionalno vrenje v republiki. To pa ne bo tako enostavno. Tass je včeraj v kratki biografiji navedla, da je Pjotr Lučinski po rodu iz Moldavije, ni pa navedla njegove nacionalne pripadnosti. Kot drugi sekretar tadžiške partije je Lučinski v Tadžikistanu zagovarjal interese slovanskih priseljencev, katere interese pa naj bi sedaj zagovarjal v Moldaviji bo jasno že v prihodnjih dneh.

Moldavija pa ni edini vzrok za glavobol Mihaila Gorbačova. Še več skrbi mu povzročajo centrifugalne sile v pribaltskih republikah. Moldavski protest je že res izredno bučen, kar je značilno za južnjake in neolatinke

narode, v Pribaltiku je vse bolj umirjeno, protest pa je stvarnejši in globlji. Prav zato je Gorbačov včeraj poklical litovske voditelje, da bi z njimi razpravljali o ustanovitvi ločene litovske partije. Za razliko od Moldavije, kjer Rusi podpirajo moskovski demokratični centralizem pred avtonomističnimi težnjami, pa litovski Rusi zagovarjajo avtonomijo. Drugi sekretar litovske partije Vladimir Berežov, ki je ruske narodnosti, je v intervjuju za radijsko postajo Vilnius poudaril, da bodo na srečanju s člani politbiroja sovjetske partije odločno zagovarjali svoja stališča o avtonomiji. Litovska KP je namreč za 19. decembra sklicala izredni kongres, na katerem naj bi ustanovili samostojno republiško partijo, ki ne bo odvisna od smernic in statuta sovjetske partije. Gorbačov je že zahteval od prvega sekretarja Brazauskasa, da bi ta izredni kongres odložil na pomlad. Litovska partija pa po vsem sodeč noče kloniti, ker bi v nasprotnem primeru postala vodilna sila v republiki Litovska ljudska fronta.

Dogajanja v Sovjetski zvezi nesporno dokazujejo, da prihaja do izrednih premikov na poti demokratizacije, ki bi bili do včeraj nepojmljivi. V Moskvi so skoraj vsak dan protesti najrazličnejših alternativcev, za katere se varnostne sile in tuji dopisniki sploh ne zmenijo. Nekaj več pozornosti vzbujajo protesti, ki se dotikajo kočljivih tem. Tako je bila včeraj pred hotelom Moskva in pred rezidenco moskovskega pravoslavnega patriarha Pimena protestna manifestacija ukrajinskih uniato. Zahtevali so legalizacijo uniatske Cerkve, ki so jo po Stalinovem ukazu razpustili na lvovskem koncilu leta 1946, njeno imetje pa je prevzela pravoslavna Cerkve. Uniati, ki priznavajo rimskega papeža, a ohranjajo svoj bizantinski obred, so pred dnevi zasedli neko cerkev v Lvovu, kar je sprožilo ostre proteste pravoslavcev.

Ameriški senat odobril manjši vojaški proračun

WASHINGTON — V ameriškem senatu se je v sredo zaključila razprava o proračunu ZDA za obrambo v letu 1990. Senat je na koncu v ta namen odobril 305 milijard dolarjev (skoraj 420 tisoč milijard lir), s tem da so zmanjšali predvidena sredstva za številne programe.

Sporni program »vojne zvezd« so oklestili za približno 1,1 milijardo dolarjev. Do sprememb pa je prišlo tudi pri drugih postavkah. Tako je sklad za medcelinske rakete MX in midgetman zmanjšan za 150 milijonov dolarjev, Američani bodo prihodnje leto izdelali dva bombnika B-2 stealth, od katerih pa vsak stane kar pol milijarde dolarjev. Vojska je sicer zahtevala tri take bombnike, odobrili pa so ji še, da v letu 1991 izdelajo vse potrebne dele za gradnjo še petih takih letal, ki naj bi zaradi svojih karakteristik bila »nevidna« za radarje.

Senat je odobril tudi sredstva za raziskovalne programe v zvezi z letalom-helikopterjem V-22 osprey, vendar pa teh letal kljub vztrajnim zahtevam povečanja marincev še ne bodo izdelovali.

V okviru splošnega prizadevanja za zmanjšanje zveznega primanjkljaja se je tudi vojska morala odpovedati šestim programom, med katerimi sta tudi nova ofenzivna jedrska podmornica seawolf in program za modernizacijo lovskih bombarderjev F-15.

Strahovito neurje povzročilo mrtve in ranjene na jugu ZDA

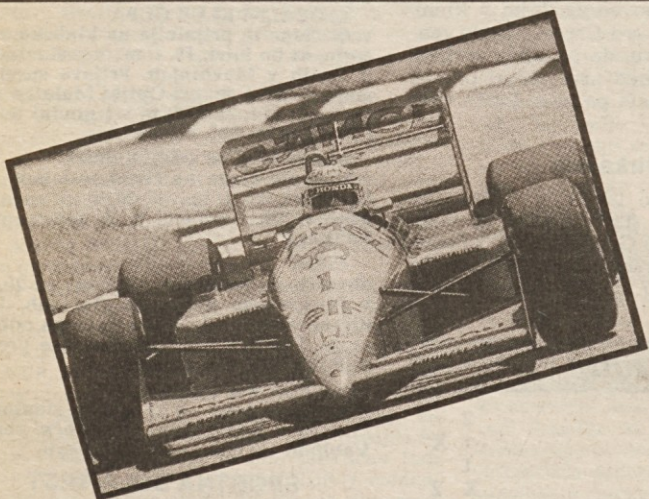
HUNTSVILLE — Silovit tornado je v sredo zvečer divjal po južnih državah ZDA in povzročil številne mrtve in ranjene, s svojo močjo pa je povzročil tudi veliko materialno škodo. Najhuje je bilo v Huntsvillu v Alabami, kjer so po prvih še začasnih podatkih našli kar 19 mrtvih in 300 ranjenih.

Reševalne ekipe in gasilci so celo noč reševali na stotine oseb, ki so ostale zasute pod ruševinami hiš ali pa so ostale v avtomobilih, na katere je silovit veter podrl številna drevesa in telefonske drogeve. Enega najbolj dramatičnih prizorov je posnela ekipa TV mreže CNN, ki je dogodka prenašala neposredno. Na posnetku je bilo videti reportažno vozilo te družbe, ki

ga je veter odnesel kot igračko preko neke škarpe. Tehniki so uspeli izskočiti le nekaj trenutkov prej in še posneti ta prizor. Eden od novinarjev pa je ob tem ta tornado primerjal z nedavnim orkanom Hugom in dejal, »da je bil Hugo strašen, vendar pa se po moči sploh ne more primerjati s tem tornodom.« Huntsvillska policija je tudi sporočila, da je neurje skoraj v celoti podrl velik trgovski center, šolo in še mnoge druge zgradbe, veter je premetaval avtomobile, s Huntsvillom pa so bile prekinjene tudi vse telefonske zveze. Ob Huntsvillu so bile posledice tornada najhujše še v Harvestu in Yellow Valleyju.

Ukrajinski uniati so v Moskvi zahtevali legalizacijo

CAMEL
TROPHY

MOTORI

RAZSTAVA
MOTORJEV

PORDENON

18.-26. november 1989

urnik: 15.00-21.00

sobota/nedelja: 9.00-21.00

CRUP

Cassa di Risparmio di Udine e Pordenone